OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXIII. Št. 4 (9612)

TRST, četrtek, 6. januarja 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

NAPETO OZRAČJE NA SESTANKU MED VLADO IN SINDIKALNO FEDERACIJO

Sindikati so zavrnili Andreottijev predlog o spremembi plačevanja draginjske doklade

Vlada zahteva od delavcev nove žrtve, ne daje pa jamstev za spremembo gospodarstva in razvoj socialne porabe

RIM, 5. — Sestanek med vlado in sindikalno federacijo, ki se je začel ob 16.30, se je zaključil takoj po 24. uri. Po izjavah sindikalistov so se pogovori vlekli naprej z veliko težavo zlasti zaradi nekaterih nesprejemljivih stališč in predlogov predsednika vlade. Po sestanku so nekateri ministri izjavili, da je bilo srečanje, kljub nekaterim začetnim težavam, pozitivno. Sindikalna federacija pa je objavila uradno sporočilo, v katerem pravi, da so sindikati pripravljeni razpravljati o znižanju «cene dela», da pa zavračajo zahtevo po spremembi izplačevanja draginjske doklade. Sindikati so tudi pripravljeni nadaljevati pogovore za boj proti inflaciji, obenem pa tudi za večje naložbe, da se prepreči gospodarsko nazadovanje in večja brezposelnost.

Nekaj pred polnočjo je zvezni tajnik UIL Rossi izjavil časnikarjem, da vlada ponovno zahteva od delavcev žrtve s spremembo premične lestvice. Kot protivrednost pa ne nudi nič novega, razen to, kar so sindikati že dosegli na področju naložb in zaposlitve. Rossi je dejal, da vlada ne nudi ničesar, kar naj bi omogočilo večji razvoj socialne potrošnje. Zato, je poudaril, bo vodstvo sindikalne federacije obrazložilo obstoječi položaj predstavnikom sindikalnih strok na skupščini, ki bo 7. in 8. t.m. Na tej skupščini bodo sindikati sklepali «kaj narediti».

Razvidno je torej, da vlada na današnjem sestanku ni odgovorila na nobeno od osnovnih sindikalnih zahtev, ki se nanašajo predvsem na odpravo nevarnosti gospodarskega nazadovanja z nadaljevanjem boja proti inflaciji, na ustvarjanje pogojev za večjo zaposlitev, zlasti na Jugu in na zagotovitev takšne gospodarske politike podjetij državnih udeležb, ki bi morala postati gonilna sila v industrijski proizvodnji.

Sindikati, ki so pripravljeni na pogajanja za znižanje «cene dela», odločno zavračajo vsiljene rešitve «z vrha» glede delavskih prejemkov, zlasti pa še glede premične lestvice se pravi draginjske doklade.

V bistvu je že poročilo predsednika vlade Andreottija, ki ga je imel kmalu po začetku sestanka, prepričalo sindikaliste, da so bila dosedanja pričakovanja preveč optimistična. Predsednik vlade je v svojem poročilu najprej obširno ponovil vladno politiko za omejitev inflacije in s tem povezal vprašanje javnih izdatkov, povečanja proizvodnje in zaposlitve. Kmalu pa je bilo razvidno, da so se vsi njegovi predlogi dejansko zožili na zahtevo po izplačilu draginjske doklade vsakih šest mesecev in na nekatere druge predloge, ki se nanašajo na racioniranje mesa in tekočega goriva.

Glede investicijskih načrtov podjetij z državno udeležbo v letošnjem letu, je Andreotti dejal, da se morajo ta podjetja omejiti na razvojno politiko, ki mora biti najtesneje povezana na lastna sredstva. V tej zvezi je govoril tudi o izrednih posegih na Jugu, češ da je treba od sedaj naprej narediti to, za kar je denar že zagotovljen in se izogniti napovedovanju novih investicij brez gotovega kritja.

Značilno pa je, da se je predsednik vlade glede javnih del in gradnje ljudskih stanovanj omejil samo na izjavo, da ministrstvo za javna dela in ANAS sedaj pripravljata skupek načrtov za dela, ki naj bi prišla v poštev letos. Ni pa znal povedati, kdaj se bodo ta dela začela in koliko denarja bodo namenili. Kmalu nato pa je poudaril, da je treba pri mobilizaciji proizvajalnih sredstev imeti pred očmi in se zavedati izredno težkega položaja, ki ga preživlja italijansko gospodarstvo in ki ga ni mogoče popraviti v kratkem času, ne da bi sprejeli korenitih ukrepov. Takoj nato je Andreotti opozoril, da je treba računati tudi na mnenje ostalih članic gospodarske skupnosti in Mednarodnega denarnega sklada o italijanski gospodarski krizi, kar odločujoče pogojuje možnost najemanja novih mednarodnih posojil. V tem okviru je napovedal, da pripravljajo nove omejitvene ukrepe.

Prav tako Andreotti ni dal nobenega zagotovila, da bodo začeli s stvarno obnovo kmetijstva, je pa izjavil, da je treba najti način, da se vsaj za bodočih 18 mesecev izračuna in izplača draginjska doklada vsakih šest mesecev. O tem je bolj obširno govorila ministrica za delo Anselmi, ki je celo ugotovila, da bi ta ukrep zmanjšal inflacijo za 8 od sto, stroške za delo pa za 6 od sto. Te njene podatke sindikati osporavajo.

Zvezni tajnik UIL Ravenna je glede te zahteve izjavil, da je «nesprejemljiva». Poudaril je, da bodo sindikati z vsemi sredstvi zavrnili napad na premično lestvico in da bo vodstvo to svoje stališče predočilo skupščini delegatov sindikalnih strok, ki bo v petek in soboto. Ravenna je nadalje govoril o nezadostnih jamstvih glede letošnjih naložb, zlasti pa je opozoril da je vlada načela vprašanje novih davčnih obremenitev za kritje višjih izdatkov za uslužbence javne uprave, za potrebe bolnišniškega sklada, za kritje primanjkljajev socialnozavarovalnih ustanov itd. Ravenna je tudi dejal, da vlada ni nič povedala glede pomoči Furlaniji.

V okviru varčevalne politike je Andreotti govoril o možnosti ponovnega prepovedanja kroženja avtomobilov ob nedeljah, letenja zasebnih letal in možnosti, da se omeji uporaba naprav za ohlajevanje prostorov v poletnih mesecih. Ravenna je dodal, da vlada predvideva, da se bo število zaposlenih letos povečalo za 10 tisoč, da pa se bo znatno povečalo tudi število delavcev v dopolnilni blagajni. To, je dejal Ravenna, je za sindikate nekaj novega, kar odločno zavračajo. Med sestankom je sindikalna federacija objavila sporočilo, v katerem pravi, da proučuje izjave vlade in da bo objavila svojo oceno ob koncu srečanja. (sl.)

Sindikalni voditelji in predstavniki vlade med sestankom o gospodarski politiki

DANES

Vzroki kriminala

Suhoparne, vendar zelo zgovorne številke, ki jih je v svojem poročilu ob odprtju sodnega leta navedel glavni pravdnik pri kasacijskem sodišču kažejo, da se je v Italiji že razvila epidemija endemičnega nasilja, ki je za državo morda še bolj značilen in prav tako nevaren pojav kot je gospodarska kriza, s katero pa je seveda tesno povezan. Kako nezadržno narašča kriminal je razvidno tudi iz kronike italijanskih listov v zadnjih letih, saj so pojavi, ki so bili še pred desetimi leti občasni, postali skoraj vsakodnevni. Pri vsem tem ne gre tudi prezreti glavne značilnosti sodobnega kriminala: medtem ko je bandit še v šestdesetih letih streljal le v izjemnem primeru, danes strelja že ob najmanjši reakciji žrtve in največkrat brez potrebe zanj.

Pri pojavu takega obsega ni glavno vprašanje, kaj ukreniti takoj (neprimerna zdravila kot so nediskriminirano večanje obasti policije ali pa neposredno obračunavanje ograženih državljanov z banditi lahko izredijo še večje zlo) pač pa odkriti osnovne vzroke pojava in jih odstraniti.

Ni to mesto za poglobljeno psihološko analizo vseh vzmeti, ki sprožajo v človeku nasilni nagon, vendar je jasno, da spričo skokovitega naraščanja kriminala tudi ne moremo govoriti le o posledicah življenja v tesnih in prekomerno naseljenih mestnih aglomeratih, kot tudi ne o zgolj kvarnem vplivu, ki ga na mladega človeka imajo slepila sodobne družbe. Tem vplivom se nedvomno pridružuje vpliv vseh slabosti, pomanjkljivosti in nedoslednosti italijanske družbe. Neučinkovit, pomanjkljiv in krivičen sodni in kaznilniški sistem, škandali, korupcija, vse to je privedlo do razbitja osnovnega družbenega sporazuma med oblastjo in državljani, na katerem je osnovano vsako družbeno ravnovesje in ki ga spoštujejo tudi tisti, ki ideološko težijo k drugačnim družbenim ureditvam z metodami demokratičnega političnega boja. Tak sporazum se pa lahko zruši, če upravljanci začutijo, da žrtve, ki jih morajo sprejeti, niso upravičene.

Bolj kot na zakonih in na moči policije je javni red v preteklosti slonel na dejstvu, da je v družbi le prevladovala zavest, da nekaterih prekrškov vendarle ne sme zagrešiti. Ko se je ta pregrada zrušila, se je sprožil proces, ki mu v sedanjih razmerah ni videti konca.

Prav zato smo pričakovali, da bo šel generalni pravdnik pri kasacijskem sodišču v svoji analizi v globino in se ne bo omejil le na naštevanje podatkov in kot je že običaj pojamral, «da preziramo tradicionalne moralne in družbene vrednote». Čas je, da se začne s korenitim odpravljanjem vzrokov nasilja, kar pomeni predvsem odločno moralizacijo javnega življenja in odpravljanja vzrokov, ki uničujejo zaupanje javnega mnenja v družbene strukture. V tem boju se morajo angažirati vse demokratične sile, kajti boj za demokratično sožitje in proti kaosu, ki koristi zgolj mračnim prevratniškim silam, poteka tudi na fronti boja proti kriminalu. (vt)

GRŠKI ZUNANJI MINISTER BICIOS V BEOGRADU

Odlični jugoslovansko-grški odnosi omogočajo vsestransko sodelovanje

Izjavi Biciosa in Minića pred začetkom uradnih pogovorov

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — Grški zunanji minister Dimitrios Bicios je prispel danes na uradni obisk v Beograd. Po prihodu na beograjsko letališče, kjer ga je pozdravil zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić, je Bicios v krajši izjavi med drugim napovedal, da se bodo najvažnejša vprašanja, o katerih se bo pogovarjal z Minićem in drugimi jugoslovanskimi predstavniki, nanašala na krepitev jugoslovansko - grških odnosov. «Naši odnosi so tako napredovali, da je že razvit velik kompleks bilateralnih interesov, ki jih bomo v naših pogovorih obravnavali, da bi ugotovili, kaj je še treba storiti,» je izjavil Bicios.

Grški novinarji, ki spremljajo zunanjega ministra Biciosa, so zaprosili zveznega tajnika za zunanje zadeve Minića, naj pove svoje mnenje o jugoslovansko - grških odnosih. Miloš Minić je odgovoril takole: «Jugoslovansko - grški odnosi so odlični. Lahko vam povem, da razvijamo vsestransko sodelovanje, ki je v stalnem vzponu. Tako imamo zelo uspešne ekonomske in politične odnose. Kar zadeva ekonomske odnose menim, da so še vedno široke možnosti za nadaljnji razvoj. O vseh vidih dvostranskega sodelovanja bomo podrobneje razpravljali. Čedalje pogostejši stiki med politiki in državniki naših dežel, zlasti pa stiki predsednika Tita in premiera Karamanlisa, pričajo o zelo dobrih in tesnih odnosih med prijateljskima sosednjima državama.»

Jugoslovanski tajnik za zunanje zadeve je v odgovoru na vprašanje grških časnikarjev glede sedanjih razmer na Cipru in območju Egejskega morja podčrtal, da je Jugoslavija vedno menila, da je nujno uresničevanje sklepov Združenih narodov v zvezi s Ciprom, prav tako pa tudi neposredno sporazumevanje Grčije in Turčije za miroljubno rešitev položaja v Egejskem morju.

Pozno popoldne so se v zveznem tajništvu za zunanje zadeve v Beogradu že začeli uradni jugoslovansko - grški pogovori, zvečer pa je Miloš Minić svojemu gostu, šefu grške diplomacije Biciosu, priredil slovesno večerjo.

VLADO BARABAŠ

V Egiptu pričakujejo skorajšnji obisk predsednika Tita

KAIRO, 5. — Egipt in predsednik Sadat se, kot poroča Tanjug, pripravljata, da bosta v drugi polovici tega meseca pričakala jugoslovanskega predsednika Tita kot enega izmed najdražjih gostov in državnikov, ki v deželi ob Nilu uživa velikanski ugled borca za neodvisnost, enakopravnost in sodelovanje narodov. Tita so vedno tako sprejeli v Egiptu, od njegovega prvega srečanja s pokojnim Naserjem pred dvema desetletjema in tudi med bližnjim obiskom, enajstim po vrsti, ne bo nič drugače. V Kairu so trdno prepričani, da bo tudi to srečanje Tito - Sadat veliko prispevalo k tradicionalnemu prijateljstvu med Jugoslavijo in Egiptom in k njunemu sodelovanju na mednarodnem prizorišču.

V egiptovski prestolnici v luči pomembnih svetovnih dogajanj pripisujejo Titovemu obisku kar največji pomen. Razumljivo postavljajo v ospredje krizo na Bližnjem vzhodu in prizadevanja, da bi jo rešili na trajni in pravični podlagi, za kar je Egipt življenjsko zainteresiran.

Med temami, ki jim bosta Tito in Sadat namenila posebno pozornost, je časnik «Al Ahram» napovedal obravnavo možnosti, da bi bližnjevzhodni zaplet postavili na dnevni red beograjskega sestanka o evropski varnosti in sodelovanju. Drugi kairski časnik «Al Akbar» pa je zapisal ,da bosta državnika obravnavala aktualne vidike vloge neuvrščenih držav pri reševanju krize na Bližnjem vzhodu, vštevši njihov prispevek k uspehu ženevske konference in zlasti njihovo podporo pravični rešitvi palestinskega vprašanja. Prevladuje splošno prepričanje, da bosta Tito in Sadat izmenjala mnenja o najširšem spektru mednarodnih tem in žgočih problemov sveta, seveda s posebnim poudarkom na dejavnosti neuvrščenih držav, tako da bo srečanje jugoslovanskega in egiptovskega državnika imelo širše mednarodne razsežnosti. (v.b.)

Berlinguer v Romuniji

BUKAREŠTA, 5. — Tajnik KPI Enrico Berlinguer je prišel na uradni obisk v Romunijo, kjer se bo pogovarjal s tajnikom romunske partije in predsednikom republike Ceausescom.

OB TRADICIONALNEM ODPRTJU SODNEGA LETA V RIMU

Zaskrbljujoče naraščanje kriminala in kriza sodstva v prikazu glavnega pravdnika pri kasacijskem sodišču

Na skoraj dva milijona prijavljenih kaznivih dejanj, v skoraj poldrugem milijonu primerov storilci niso bili odkriti - Sodniki obremenjeni s prevelikim številom procesov - Porazen položaj na področju civilnega prava

RIM, 5. — Skoraj dva milijona kaznivih dejanj prijavljenih v razdobju julij 1975 - julij 1976 (od tega 9.406 ropov, 1.591 umorov in 286 ugrabitev) dokazujeta skorajda nezajezljivo naraščanje kriminala v Italiji z obtežilno okoliščino, da v 75 odst. primerov krivci niso bili odkriti. Krizo pravice pa zaostrujeta še skoraj dva milijona napovedanih in še ne začetih procesov ter vse bolj napet položaj v kaznilnicah.

V teh skopih podatkih in suhoparnih, vendar zelo zgovornih številkah, je jedro poročila, ki ga je ob otvoritvi sodnega leta prebral glavni pravdnik pri kasacijskem sodišču Ubaldo Boccia. Svečanosti so prisostvovali poleg rimskega sodnega zbora, predsednik republike Leone, predsednik vlade Andreotti, predsednika senata in poslanske zbornice Fanfani in Ingrao ter drugi predstavniki oblasti.

Boccia, ki je v uvodu svojega dolgega govora na kratko orisal lika ubitih sodnikov Francesca Coca in Vittoria Occorsia («Zločina sta emblematičen dokaz, kam privede razpihovanje nasilja in preziranje zakršne človeške vrednote»), je razdelil svoje poročilo na štiri dele. V prvem je orisal nezadržno naraščanje kriminala, vzporedno s katerim (in kar je najbolj zaskrbljujoče) narašča tudi število neodkritih in nekaznovanih krivcev. Na milijon in 945 tisoč prijavljenih kaznivih dejanj, v milijon in 479 tisoč primerih storilci niso bili odkriti. Podrobneje: znatno je naraslo število ropov in ugrabitev ter število prijavljenih mladoletnih kriminalcev. «Policijski agenti, karabinjerji in finančni stražniki — je poudaril dr. Boccia — so v trdem boju proti zločincem plačali težak krvni davek, saj jih je 39 izgubilo življenje, 2.153 pa je bilo ranjenih.» «Obenem — je še dodal — zaskrbljujoče narašča število najhujših zločinov, v katerih se kriminalci vse bolj brutalno poslužujejo nasilja, pri tem vzporedno ne upada tradicionalna kriminalna dejavnost, nasprotno.»

Med vzroki naraščanja kriminala je glavni pravdnik pri kasacijskem sodišču naštel «zapostavljanje tradicionalnih moralnih in družbenih vrednot, pozabljanje tisočletnega načela poštenosti, poveličevanje nasilja, nevzgojni vpliv opolzkih publikacij in prireditev in popuščanje tako v represivnih kot v preventivnih posegih». K temu ger dodati še dejstvo, da zlasti med intelektualci narašča brezposelnost, kar vzbuja v mladih sovraštvo do družbe, ki jih zapostavlja in iz katere se čutijo izločeni.

V drugem delu svojega poročila je dr. Boccia razčlenil položaj na kazenskih sodiščih, ki so vse bolj obremenjena s procesi, saj število napovedanih in že začetih sodnih obravnav dosega dva milijona. Vzrok tako poraznega stanja je prekomerno naraščanje kaznivih dejanj, poleg seveda kronične počasnosti sodnega postopka, ki je predvsem posledica neštetih formalnih obveznosti sodnika, ki mora spoštovati ustavno zajamčene pravice prizadetih. Položaj pa zaostruje tudi pomanjkanje osebja, zlasti pomožnega.

Kar zadeva zapore je glavni pravdnik pojasnil, da je bilo konec junija zaprtih v italijanskih zaporih 33 tisoč jetnikov, od katerih jih je 20 tisoč še čakalo na proces. Zaradi preobremenjenosti kaznilnic «živijo v neposrednem stiku jetniki, ki so že bili obsojeni in tisti, ki še čakajo na sodno obravnavo, stari in zakrknjeni kriminalci in mladi, ki so prvič krenili na stran pota, kar seveda pripomore k temu, da postane kaznilnica dejansko vseučilišče zločina.»

Prav tako porazen je položaj na področju civilnega prava, kjer je nad milijon napovedanih in še ne začetih procesov in kjer je iz leta v leto obremenitev sodnikov večja. Glavni vzrok tega stanja so po mnenju Bocccie visoki sodni stroški, neracionalna teritorialna porazdelitev sodnih okrožij in prav tako slaba porazdelitev osebja. Zdravilo pa naj bi bilo ustanovitev lika «prvostopenjskega monokratskega sodnika» in odprava razlik med preturo in sodiščem, poleg seveda korenite prenosnove civilnega zakonika.

Ob koncu je generalni pravdnik nanizal še vrsto podatkov, ki ponazorujejo krizo kasacijskega sodišča, kjer prav tako nezadržno narašča število še nerešenih pravd. (vt)

Nove zahteve v Avstriji za revizijo drž. pogodbe

DUNAJ, 5. — V Avstriji se razplamteva polemika zaradi zahteve obrambnega ministra Lütgendorfa, ki trdi, da mirovna pogodba in državna pogodba ne veljata, kar zadeva pravico avstrijske vojske, da poseduje rakete. S tem dunajski minister zahteva revizijo pogodbe ter preklic avstrijske nevtralnosti. Proti nakanam obrambnega ministra so se oglasili samo komunisti, medtem ko vlada Bruna Kreiskega tiho podpira stališča za revizijo državne pogodbe.

LIZBONA, 5. — Član CK KPI Giuliano Pajetta se je te dni mudil na Portugalskem, kjer se je srečal s tajnikom KPP Alvarom Cunhalom.

ZARADI RAZBITJA POGAJANJ MED ZALOŽNIKI IN TISKARJI

V ponedeljek stavka tiskarskih delavcev

Zaradi stavke dnevniki ne bodo izšli v torek - Dveurna stavka tudi v petek - Vprašanje ponedeljskih izdaj in tehnoloških novosti se povezuje z ravnjo zaposlitve v stroki

RIM, 5. — Pogajanja za obnovitev vsedržavne delovne pogodbe za nameščence dnevnikov in tiskovnih agencij, ki so se po decembrski fazi nadaljevala včeraj, 4. januarja, so se pozno zvečer razbila. Zaradi tega je enotna federacija tiskarskih delavcev in delavcev papirne industrije CGIL - CISL - UIL, kot je razvidno iz njenega poročila, sklenila podvzeti naslednje oblike sindikalnega boja:

V petek, 7. januarja: dve uri stavke s skupščino v posameznih podjetjih za proučitev vprašanj v zvezi z obnovo pogodbe;

v soboto, 8. januarja: ob 11. uri tiskovna konferenca na sedežu vsedržavne zveze italijanskega tiska v Rimu;

v ponedeljek, 10. januarja: sestanek vsedržavnega sektorja dnevnikov v Rimu za srečanje s tajništvom federacije CGIL - CISL - UIL v zvezi z nadaljevanjem boja:

vsedržavna stavka vseh nameščencev dnevnikov in tiskovnih agencij tako, da ne bodo izšli jutranji in popoldanski dnevniki v torek, 11. januarja. Nameščenci tiskovnih agencij ne bodo delali od 7. ure v ponedeljek, 10. januarja, do 7. ure naslednjega dne. Stavke so oproščeni dnevniki, ki so v samoupravljanju.

Do tega sklepa je prišlo, kot je rečeno v poročilu sindikalne federacije, «zaradi negativnega zadržanja založnikov».

Kot je znano pravi poročilo vsebujejo zahteve tiskarskih delavcev poenotene teme za vso kategorijo, kot so obramba zaposlitvene ravni, produktivni razvoj, investicije, pridobitve sindikalnih pravic in druge zahteve, kot ukinitev načrtovanih nadur za razvoj ravni zaposlitve, poenotenje, prosti dnevi, pravica do študija in poviški plač. Založniki so v svojih odgovorih v bistvu težili k uveljavljanju točk iz svojih prejšnjih dokumentov, ki težijo k občutnemu zmanjšanju zaposlenosti v stroki. Razen tega so založniki na zvit način vrinili vprašanje sedme številke in ga postavili kot odločilen in prejudicialen pogoj za nadaljevanje pogajanj. Vse to kljub pripravljenosti sindikalnih organizacij delavcev za iskanje rešitev v okviru širokih možnosti za zmanjšanje stroškov pri izdajanju ponedeljskih izdaj.»

Poročilo pravi nadalje, da so «sindikati tudi med samimi pogajanji večkrat poudarili svojo pripravljenost za najširšo razpravo glede tehnoloških novosti pod pogojem, da služijo razvoju sektorja in da so načrti za njihovo uvajanje predhodno dogovorjeni s sindikati.»

Poročilo sindikalne federacije ti-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Ustoličena nova izvršna komisija evropske skupnosti

BRUXELLES, 5. — François Xavier Ortoli ni več predsednik izvršne komisije, evropske gospodarske skupnosti. Po načelu rotacije ga je zamenjal po preteku štiriletnega mandata Angež Roy Jenkins. V komisiji bosta tudi nova italijanska ministra — socialist Antonio Giolitti ter demokristjan Lorenzo Natali. Slednji je, kot znano, bil poročevalec za ratifikacijski zakon osimskega sporazuma in se bo s tega mesta še nadalje ukvarjal z «evropskimi posledicami» gospodarskega dela italijansko - jugoslovanskega sporazuma.

Pooblastil novim ministrom še niso razdelili, vendar bo dogovor o tem sklenjen verjetno v kratkem. Nova komisija (vlada) bo morala, med drugim, razpravljati o zelo perečih gospodarskih problemih, kot sta brezposelnost (5 milijonov brezposelnih v državah EGS) in morebitni zaostritvi krize zaradi podražitve nafte. EGS je namreč za 60 odstotkov odvisna od uvožene nafte.

Predsednik republike Leone (levo) in glavni pravdnik kasacijskega sodišča dr. Ubaldo Boccia

OBJAVLJEN RAZGLAS O OBLIKOVANJU ZBORNICE IN SENATA

Španija se pripravlja na volitve

MADRID, 5. — Španske stranke se pripravljajo na pomladne volitve. Uradni list je objavil načrt ustave, ki med drugim določa, da bo Španija imela poslansko zbornico in senat, nekako po italijanskem vzorcu. Polemika pa se razvija glede načina glasovanja. Komunisti in druge demokratične stranke se zavzemajo za «čisti proporcionalni sistem» z izkoriščanjem ostankov, medtem ko bi rade zmerne sile in frankisti uveljavili «popravljen proporcionalni sistem», nekako po francoskem golističnem vzorcu, kjer ima vladajoča stranka večje število poslancev.

V imenu KPŠ je Santiago Carrillo v prvem razgovoru za neki španski časopis («El Cambio») izjavil, da je Suarezova vlada storila velike korake, vendar mora še popustiti glede amnestije in demokratičnih volitev.

Medtem se je sestala «komisija devetih», ki naj bi sestavila štiri ali petčlansko delegacijo, ki se bo začela uradno pogajati z vlado. Sredinske stranke skušajo iz delegacije, ki se bo šla pogajat z vlado, izločiti komuniste nekako po načelu, da bi KPŠ morala pooblastiti (vsaj v začetni fazi) druge stranke, da govorijo tudi v njenem imenu.

Vsekakor se v okviru priprav na volitve skušajo zmerne sile združiti. Tako so se sestali predstavniki «zmerne opozicije» (v glavnem demokristjani), ki nameravajo ustanoviti skupno fronto. Doslej so bili razkropljeni na enajst skupin. Po srečanju niso izdali sporočil, vendar je demokrščanski voditelj Ruiz Jimenez potrdil, da so predstavniki strank dosegli «bistveno soglasje».

V Burriani pa se je sestala tudi liberalna internacionala. Poleg španskih liberalcev so se sestanka udeležili tudi Italijani Malagodi in Gerolimetto.

Glede namenov KPŠ velja poudariti, da je Carrillo v razgovoru z uredniki italijanskega tednika «Rinascita» povedal, da bodo komunisti objavili svoje kandidatne liste že konec meseca. Poudaril je tudi, da je KP Španije najbolje organizirana stranka v Španiji in da uživa podporo delavcev in izobražencev. Pač pa je šibkejši njen vpliv na kmečko prebivalstvo.

Carrillo je tudi obsodil skupino GRAPO, ki je ugrabila bivšega pravosodnega ministra Oriola, češ da ni levičarska, pač pa verjetno služi kaki tuji obveščevalni službi, ki bi rada zasejala v Španiji zmedo. (st.s.)

SESTANEK NAČELNIKOV SVETOVALSKIH SKUPIN

Na občini obsodili neupravičen odpust 128 delavcev bivše pivovarne «Dreher»

Zavrnjena vsakršna povezava z odobritvijo variante splošnega regulacijskega načrta - Jutri v Ljubljani važen sestanek o tovarni «Calza Bloch»

Načelniki svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu so se včeraj sestali, da bi razpravljali o usodi bivše pivovarne «Dreher», katere vodstvo je sklenilo odpustiti vseh 128 uslužbencev. Načelniki skupin so zavrnili vsakršno povezavo med temi odpusti in pričakovano odobritvijo variante regulacijskega načrta za področje med Ul. Giulia in Ul. Bonomo. Samo vodstvo podjetja je v prejšnjih dneh v opravičilo sklepa o odpustih obtožilo občinski svet, da ni odobril variante, ki bi omogočila bolj donosno izkoriščanje območja, kjer stoji pivovarna. Vodstvo «Dreherja» je bilo očitno prepričano, da je s tem prikrajšano za določen zaslužek, in tako je izjavilo, da ne more postaviti na noge novih obratov za pridelovanje mesnih izdelkov. Ti obrati seveda naj bi ne bili več v Ul. Giulia, pač pa v industrijski coni.

Delavski svet in sindikati so takaj pravilno ocenili sklep vodstva podjetja o odpustu vseh delavcev za to, kar v resnici je: za poskus izsiljevanja javnih oblasti, in to na koži delavcev, ki so v znak protesta zadnji dan v letu simbolično zasedli tovarno in jo zastražili.

Na včerajšnji seji načelnikov skupin so to izsiljevanje zavrnili, ko so jasno izključili vsakršno povezavo med varianto in odpusti. Res je sicer, da varianta še ni bila odobrena, res pa je tudi — tako so trdili predstavniki občinskega odbora, načelniki svetovalskih skupin pa so jim v glavnem pritrdili — da bi se vodstvo Dreherja nikakor ne okoristilo z njeno odobritvijo. Po predlogu občinskega odbora naj bi namreč na območju bivše pivovarne — za skupnih 43.000 kvadratnih metrov, ker bi v to območje vključili še Rotondo del Boschetto — namenili eno tretjino površine javnim uslugam (med drugim naj bi sezidali tudi novo šolo), samo del ostalega terena pa naj bi izkoristili za gradnjo stanovanj. V poštev pa bi prišla predvsem ljudska stanovanja (zgradili naj bi jih okrog sto) na osnovi zakona 167, tako da bi ne bilo možnosti zasebnih špekulacij.

Vsekakor so načelniki svetovalskih skupin soglašali, da predajo nameravane ukrepe v pretres urbanistični komisiji in posebni svetovalski komisiji. Nobenega dokončnega sklepa pa ni bilo glede sklicanja prve seje občinskega sveta v novem letu. Župan Spaccini, ki so ga pred kratkim operirali na očesu, bo predvidoma šele čez dober teden lahko spet poprijel za delo, vse dotlej pa se občinski svet prav gotovo ne bo sestal, saj bi mu sicer moral predsedovati bivši republikanec Gasparini kot najstarejši odbornik (čeprav brez resorja). Pričakovati je, da se bo svet sestal šele proti koncu meseca.

Za jutri pa pričakujejo zanimive razvoje tudi glede druge tržaške industrije v krizi, namreč tovarne nogavic «Calza Bloch». Kot smo že včeraj poročali, bo jutri v Ljubljani nov sestanek za preverjanje možnosti, da bi tržaško tovarno prevzeli slovenski podjetji «Tekstil» iz Ljubljane in «Polzela» iz Celja. Izvedenci obeh podjetij so si že ogledali tržaške obrate, imeli pa so tudi pogovore na deželnem odborništvu za industrijo. Na jutrišnjih pogovorih bi lahko padla dokončna odločitev.

Furlansko gibanje o osimskem sporazumu

Svetovalci Furlanskega gibanja v izvoljenih občinskih svetih so predložili v razpravo daljšo resolucijo o osimskem sporazumu, ki odraža stališče deželnega strankinega vodstva. V resoluciji uvodoma naglašajo, da sporazum rešuje tridesetletno politično negotovost, ki jo je porodil vstop fašistične Italije v vojno, ki jo je ljudstvo odklanjalo. Furlansko gibanje pozitivno ocenjuje sporazum, ker bi se moralo s tem končati temno zgodovinsko obdobje v odnosih med obema državama in ker je ekonomski del sporazuma v oporo prijateljskim odnosom med našo deželo in sosednjo Slovenijo; vendar pa je mnenja, da bi bilo treba pri sklepanju gospodarskih sporazumov upoštevati tudi potrebe Furlanije, vsaj zaradi notranjega gospodarskega ravnovesja v naši deželi. Po mnenju stranke je namreč utemeljena bojazen, da bi z ustanovitvijo industrijske proste cone prišlo do etnično - gospodarsko - teritorialnega neravnovesja v naši deželi, kar bi bilo, zlasti upoštevajoč posledice potresa v Furlaniji, nesprejemljivo. Zato Furlansko gibanje predlaga vrsto olajšav za Furlanijo oziroma za področje, ki ga je prizadel potres.

Jutri v časnikarskem krožku

Šostakovičeve skladbe

V okviru glasbenih srečanj bo jutri ob 18.30 v dvorani časnikarskega krožka na Korzu koncert, posvečen Dimitriju Šostakoviču. Nastopili bodo pianistka Mariaconcetta Acconcia in duo Fabio Pirona ter Rita Susovsky na violino in klavir.

ZARADI POTRESA

Zastoj v pripravah deželnega načrta za prevoze

Na včerajšnji seji pete stalne svetovalske komisije deželnega sveta, ki ji predseduje Ribezzi (KD), je odbornik Cocianni poročal o deželnem načrtu za prevoze, ki ga predvideva zakon 47 iz leta 1974, na osnovi katerega naj bi tudi ustanovili tako imenovana «prometna območja».

Potem ko je orisal metodologijo, ki so se je izvedenci držali pri oblikovanju načrta, je Cocianni poudaril, da je potres ustavil delo za pripravo programa, še posebno, ker je bistveno spremenil potrebe prebivalstva glede prevozov. Poleg tega pa je bilo treba upoštevati še težave zaradi splošne gospodarske krize, tako da so morali prvotni program občutno omejiti. Vsekakor je deželni odbor pripravil osnutek načrta, o katerem bo komisija razpravljala v prihodnjih dneh.

OBVESTILO IZ KRIŽA

Jutri ne bo pouka v otroškem vrtcu

Združenje staršev kriškega otroškega vrtca sporoča, da bo jutri, v petek, 7. januarja iz tehničnih razlogov odpadel pouk.

JUTRI, V PETEK, OB 18. URI

Za zaključek Cankarjevega leta Cankarjevo gledališče v Trstu

Razstava in koncertni recital «Jakoba Rude» v Kulturnem domu

Milan Skrbinšek (leta 1909)

Razstava, ki jo pripravljata Stalno slovensko gledališče v Trstu in ljubljanski Gledališki muzej, bo z dodatnimi eksponati osvetlila delež tržaških gledaliških delavcev pri oblikovanju Cankarjeve gledališke ustvarjalnosti. Tako bo poleg znanega razstavnega paviljona v foyerju prvega nadstropja Kulturnega doma, posebna razstava v pritlični veži, na kateri bodo razstavljeni arhivski dokumenti in fotosi tržaških uprizoritev Ivana Cankarja.

Posebna obogatitev tega razstavnega kompleksa bo koncertni recital Cankarjeve drame «JAKOB RUDA», ki doslej še ni bila v gledališki obliki predstavljena tržaškemu občinstvu. (Pred leti je bila na sporedu tržaške radijske postaje kot radijska igra.) Ta recital, ki ga je režijsko pripravil Jože Babič, je posvečen tudi spominu reziserja in igralca Milana Skrbinška, ki je v letu 1919, mesec dni po Cankarjevi smrti, postavil na tržaški oder v eni sami sezoni pet dram, razen Jakoba Rude in Romantičnih duš (ki pa tedaj še niso bile dostopne v tisku). To izjemno gledališko dejanje Milana Skrbinška, ki se ni ponovilo niti v letu praznovanja dramatikove stoletnice rojstva, ocenjuje vsa slovenska kulturna zgodovina in publicistika kot dokaz žive povezave tržaškega kulturnega snovanja s kulturnimi tokovi narodnostne celovitosti.

Podaljšanje proge šolskega avtobusa do Ul. Montasio

Konzorcij za prevoze je sklenil, da se z jutrišnjem dnem podaljša proga šolskega avtobusa, ki krije potrebe novega naselja Altura, do križišča z Ul. Montasio. Konzorcij obenem sporoča, da bodo čimprej podaljšali tudi redno avtobusno progo št. 33 ter s tem končno rešili pereč problem, ki je izzval toliko ogorčenja med prizadetim prebivalstvom.

Padla sta v stanovanju

Tržaški gasilci so morali včeraj kar dvakrat priskočiti na pomoč priletnima osebama, ki sta padli v stanovanju. Okoli 18. ure jih je Lia Mosetti poklicala v Ul. Coroneo 4, kjer je bila zaklenjena v stanovanju njena 77-letna tašča Elvira Pizzorno vd. Mosetti. Gasilci so morali vlomiti vrata in v stanovanju je ležala na tleh Pizzornova, ki si je pri padcu zlomila levo stegnenico. Sprejeli so jo na ortopedski oddelek tržaške bolnišnice s pridržano prognozo.

S pridržano prognozo pa so na nevrokirurški oddelek sprejeli 77-letnega Umberta Giovanellija iz Ul. Somma, ki je že včeraj zjutraj padel v stanovanju. V bolnišnico so ga prepeljali šele ob 19.15, ko ga je v stanovanju našla sestra Maria Gandolfo. Tudi ona je morala poklicati gasilce, da so vlomili zapahnjena vrata. Pri padcu je zadobil pretres možganov in druge poškodbe.

Tatovi na delu

Včeraj ponoči so še neznani tatovi vlomili v trgovino s stanovanjsko opremo v Pasaži Tergesteo 21 ter ukradli sedem vžigalnikov v skupni vrednosti približno 400 tisoč lir in uro, katere vrednosti niso še ugotovili. Tatvino je prvi opazil 55-letni Giuseppe Colek iz Ul. del Teatro 4, ki se mu je malo po 6. uri, ko je šel mimo pasaže, zdelo sumljivo, da so glavna vrata priprta.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 6. januarja
TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37. — Dolžina dneva 8.52. — Luna vzide ob 18.02 in zatone ob 7.54.

Jutri, PETEK, 7. januarja
ZDRAVKO

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 8,6 stopinje, najnižja 4,7, ob 19. uri 8,6 stopinje, zračni tlak 1032,1 mb narašča, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 75-odstotna, dežja je padlo 10,8 mm, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 5. januarja 1977 je v Trstu umrlo 9 oseb.

UMRLI SO: 77-letna Anna Bisiach vd. Scarabot, 44-letna Nadia Cociancich por. Sapreton, 77-letna Maria Rupnik vd. Canziani, 56-letni Giuseppe Martelli, 74-letni Gioacchino Mortl, 74-letna Marija Oblak vd. Suman, 86-letna Giovanna Noviello vd. Volpe, 72-letni Pietro Bagaini in 55-letna Nicoletta Stefanescu.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

INAM - Al Cammello, Drevored XX. septembra 4; All'Esculapio, Ul. Roma 15; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Al Corso, Korzo Italia 14; Serravallo, Trg Cavana 1; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VIŠJA KAKOVOST
MERE JOPIČEV OD 42 DO 54
NAŠIVKI
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 796-301
Viale XX Settembre št. 16/III

Gledališča

VERDI

Jutri, ob 20. uri, (red B—C) prva ponovitev Massenetove opere «Werther». Naslednje ponovitve: v nedeljo ob 16. uri (red D), v sredo ob 20. uri (red C—B), v soboto 15. ob 18. uri (red S), v torek 18 ob 20. uri (red E—A), v petek 21 ob 20. uri zadnja ponovitev (red F). Dirigiral bo Bruno Bertoletti, delo je režiral Giulio Chazalettes. V glavnih vlogah bosta pela Carmen Gonzales in Alfredo Kraus.

AVDITORIJ

Danes, ob 16.30 bosta gostovala RIC in GIAN s predstavo «Zares čuden par». Delo je režiral Emilio Bruzzo, pripravila pa sta ga Garinei in Giovannini. Cena vstopnic je 2.500 in 5.000 lir. Rezervacije pri Osrednji blagajni Pasaže Protti. Za abonente posebni popusti.

* * *

10. in 11. januarja bo na sporedu izven abonmaja Goldonijeva komedija «La cameriera brillante».

ROSSETTI

Od 11. januarja Ibsenovi «Strahovi» z Lillo Brignone, Ugom Pagliajem in Renzom Giovampietrom. Režija Edmo Fenoglio. Abonmajska predstava. Rezervacije pri osrednji blagajni.

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU

FRANČEK RUDOLF
KOŽA MEGLE

Scena	Drago Turina
Kostumi	Anja Dolenčeva
Glasba	Mojmir Sepe
Režija	JOŽE BABIČ

V soboto, 8. januarja, ob 20.30
in
v nedeljo, 9. januarja, ob 16. uri

Prvo gostovanje v občinskem gledališču «F. Prešeren» v BOLJUNCU

Abonenti SSG iz dolinske občine, ki si še niso ogledati «Kože megle» v Kulturnem domu, imajo možnost ogledati si predstavo v soboto in v nedeljo v Boljuncu.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Boljuncu v soboto od 12. do 14. ure ter dve uri pred pričetkom obeh predstav.

Ob zaključku Cankarjevega leta bo Stalno slovensko gledališče v Trstu v sodelovanju s Slovenskim gledališkim muzejem iz Ljubljane odprlo jutri, 7. januarja 1977, ob 18. uri v foyerju Kulturnega doma v Trstu razstavo

Cankarjevo gledališče in Cankar v Trstu

Ansambel SSG bo v koncertni izvedbi predstavil tržaškemu občinstvu odlomke iz Cankarjeve drame «Jakob Ruda», ki še ni bila uprizorjena v Trstu.

Vljudno vabljeni. Vstop prost.

Danes, na praznik 6. januarja prirejajo v Zgoniku
BOŽIČNI KONCERT

Nastopajo: domači pevski zbor (dr. H. Antonič) in cerkveni pevski zbor iz Škednja (dir. D. Jakomin)
Med koncertom božični nagovor prof. Vinka Beličića
Začetek ob 16. uri

Vabljeni

TRŽAŠKA KNJIGARNA

javlja, da bo jutri, 7., in v soboto, 8. januarja, zaprta zaradi inventure.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure; telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124

Kino

La Cappella Underground 19.00—21.30 «France societe anonime». Režiser Alain Corneau. Barvni film.
Ariston 15.30 «Il deserto dei tartari». V. Gassman, G. Gemma in J. L. Trintignant. Barvni film.
Mignon 15.00 «La scarpetta e la rosa»
Nazionale 14.30 «Il libro della giungla». Walt Disney. Barvni risani film.
Grattacielo 15.00 «Quelle strane occasioni. N. Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi in P. Villaggio.
Fenice 15.00 «King Kong». Barvni film Dina De Laurentiisa.
Excelsior 15.30 «Il Casanova» Federica Fellinija. Igra Donald Sutherland. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Eden 15.00 «Histoire d'O». Corinne Clery. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 14.30 «Il signor Robinson». P. Villaggio in Zeudi Araya.
Aurora 15.30 «O, Serafina. R. Pozzetto Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol 15.00 «Tutti gli uomini del presidente». R. Redford in D. Hoffman. Barvni film.
Cristallo 15.30 «Spogliamoci così senza pudore». Johnny Dorelli, Barbara Bouchet. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Moderno 15.30 «Signore e signori buonanotte». P. Villaggio, N. Manfredi, U. Tognazzi. Barvni film.
Filodrammatico 15.00 «Notti e donne proibite» N. 2. Prepovedan mladini pod 18 letom.
Impero 15.00 «Il mio uomo é un selvaggio». Y. Montand in C. Denevue. Barvni film.
Vittorio Veneto 14.00 «Ci rivedremo all'inferno». Lee Marwin in Roger Moore. Barvni film.
Ideale 15.00 «Cleopatra Jones - licenza di uccidere». Tamara Dobson. Barvni film.
Abbazia 15.00 «Progetto micidiale». James Coburn. Barvni film.
Radio 14.30 «Lo chiamavano Trinità». Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.
Astra 15.00 «005 matti da Hong Kong con furore». I Charlottes.
Volta Milje 15.00 «Tre contro tutti». F. Sinatra, D. Martin in S. Davis. Barvna kavbojka.

Razna obvestila

10. redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice v Trstu, bo v torek, 18. jan. t.l. ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani. Upravni odbor vabi vse člane društva NŠK, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Nemški kulturni inštitut prireja v torek, 11. januarja, ob 17. uri srečanje z grafiki, študenti in profesorji Državnega umetnostnega zavoda ob zaključku razstave «Manifesti artistici».

Razstave

Atilij Kralj razstavlja v golnski Torkli do 10. januarja 1977. Razstava je odprta ob torkih, četrtkih in sobotah od 19. do 21. ure in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

Izleti

Turistična sekcija združenja Union javlja, da je še nekaj mest za enodnevi izlet v S. Candido 9. 1. Informacije in prijave na društvenem sedežu v Ulici Valdirivo 30 (tel. 64459) od 17.30 do 19.30.

Uprava občine Dolina izreka iskreno sožalje svojemu tajniku dr. Kazimiru Cibiju in družini ob izgubi očeta.

Ob prerani izgubi očeta izrekajo uslužbenci občine Dolina dr. Kazimiru Cibiju in družini globoko sožalje.

ZAHVALA

Ganjeni za izraze sočutja ob izgubi naše drage

Ivane Sancin

se zahvaljujemo vsem, ki so s prisotnostjo in s cvetjem počastili njen spomin.

Svojci

Trst, 6. januarja 1977

Pogrebno podjetje Zimolo

SESTAL SE JE IZVRŠNI ODBOR TRŽAŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Priprava študije o industrijski prosti coni in spored sodelovanja na mednarodnih sejmih

Možnost umestitve sovjetskega skladišča za bombaž v tržaški luki
Deželna ustanova za razvoj obrtništva odpre urad v našem mestu

Izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice je na zadnji seji obravnaval več vprašanj, ki so za krajevno gospodarstvo pomembna. Predvsem pripravlja po nalogu deželne zveze trgovinskih zbornic načelno študijo o industrijski prosti coni, ki jo predvidevajo osimski sporazumi in sicer glede na dejavnosti, ki bi jih bilo treba izključiti in na ukrepe, ki naj spodbujajo namestitev novih industrijskih in trgovinskih dejavnosti, ki naj ne bodo v nasprotju z interesi podjetij, ki že delujejo v deželnem in državnem merilu. Proučili bodo tudi predloge v zvezi z davčnimi, kreditnimi in drugimi olajšavami (n.pr. pri socialnem zavarovanju delovne sile), ki naj bi jih vlada priznala po dokončni ratifikaciji sporazumov.

Odobrili so tudi seznam sejmov in razstav, ki se jih bo trgovinska zbornica letos udeležila. Na mednarodnih sejmih na Dunaju in v Gradcu bo tržaška zbornica uredila deželni paviljon o pomorsko - kopenskem prometu. V sodelovanju z videmsko zbornico bo priredila na marčnem sejmu v Münchnu deželno razstavo o dejavnosti manjših podjetij, ki skrbijo za dobave in bo sodelovala na podobni mednarodni prireditvi v Strassburgu. Prav tako skupaj z videmsko bo tržaška trgovinska zbornica poskrbela za ureditev paviljona «Prijateljstva» na tradicionalnem lesnem sejmu v Celovcu. Poudarek bo na vlogi tržaške luke pri trgovini z lesom.

Udeležba na ljubljanskem in zagrebškem velesejmu bo poudarjala razvoj tesnih odnosov gospodarskega sodelovanja med sosednima področjema, v okviru smernic deželnega in državnega gospodarskega načrtovanja.

V tem letu bodo okrepili dejavnost posebne zbornične agencije za pridobivanje manjših dobav za obrtna in manjša industrijska podjetja, ki jo podpira pristojno deželno odborništvo. Izvršni odbor Zbornice za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo je obravnaval tudi možnost umestitve sovjetskega skladišča bombaža v naši luki, ustanovitve posebnih vlakov za prevoz kontejnerjev na progi Trst - Milan in razpravljal o težavah na mednarodnem tržišču s kavo, ki vplivajo na tradicionalno vlogo našega mesta v tem gospodarskem sektorju.

V kratkem bo Deželna ustanova za razvoj obrtništva odprla na zbornicnem sedežu urad za povezavo s tržaškimi obrtniki, ki ga bo vodil za to dodeljeni funkcionar. Po mnenju trgovinske zbornice bi bilo tudi primerno ustanoviti združenje, ki bi pomagalo lastnikom športnih čolnov pri pridobivanju obalnih navez, kar da bo koristilo tako podjetjem in obrtnikom, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem in popravili, kot turistično-gostinski dejavnosti.

Plačevanje takse samo do 10. januarja

Desetega januarja se bo zaključil rok za plačevanje avtomobilskih taks za avtomobile nad 10 KM. Plačevanje se lahko opravi na sedežu tržaškega avtokluba ob delavnikih od 8. do 12. ure in od 15.30 do 17.45, ob sobotah pa samo od 8. do 12. ure.

Takse je mogoče tudi plačati v izpostavah ACI pri Fiatu na Campo Marzio 12 (od 8.30 do 12. ure in od 15. do 17. ure, ob sobotah zaprto) ter v Ul. Flavia v Žavljah štev 17 in na Trgu Duca degli Abruzzi 1 (od 8.30 do 12. ure in od 16. ure do 18.15, ob sobotah zaprto).

To gnilo vreme...

Včeraj je po vsej deželi skoraj ves dan deževalo. Na trbiškem področju je v popoldanskih urah lahno snežilo, vendar pa je tudi tam promet stekel še kar gladko. Vse ceste, razen nekaj manjših gorskih, so odprte za promet. Na cesti, ki pelje po Kanalski dolini do Kokovega, so potrebne snežne verige. Prelazi Monte Croce Carnico, Predel in mejni prehod Rateče so bili včeraj zaprti za promet.

Tudi v furlanski nižini je skoraj ves dan deževalo, kar je zelo otežkočilo gradbena dela na potresnem področju. V nekaterih krajih so morali zaradi vode in blata dela tudi prekiniti. Na področju Čedada in v Nadiški dolini je samo včeraj padlo 130 mm dežja. V občini Dreka sta veter in dež povzročila plaz, ki je zasul cesto, ki povezuje vasi Čepletišče in Brezje, ki sta tako včeraj ostali osamljeni.

Na tržaškem področju je bilo stanje boljše. Na cestah ni bilo poledice, tako da je promet stekel brez posebnih težav. Avtobusne zveze s podeželjem so se redno odvijale, tudi gasilci niso imeli dosti dela. Le v zgodnjih jutranjih urah je dež povzročil padec večje skalne gmote na obalno cesto blizu restavracije «Tenda rossa». Promet se je tako nekaj ur odvijal enostransko, dokler niso uslužbenci ANAS približno ob 9. uri spet uredili cesto za reden promet. Slabo vreme je v tržaškem pristanišču nekoliko upočasnilo reden promet. Slabo vreme je v tržaškem pristanišču nekoliko upočasnilo reden potek razkladanja tovora, vendar pa ni bilo večjih težav.

Avtocesta med Razdrtim in Ljubljano je bila včeraj zaradi poledice zaprta okoli dve uri. Promet so preusmerili po stari cesti za Ljubljano. Na drugih cestah onstran meje pa poledice ni bilo.

Z rešilnim avtom Rdečega križa so včeraj okoli 12. ure pripeljali v tržaško bolnišnico približno 30 let starega Tullia Coljo iz Ul. Bartoli 19. Reševalci so ga našli v njegovem stanovanju v nezavesti in premraženega. Sprejeli so ga na oddelek za oživljanje tržaške bolnišnice s strogo pridržano prognozo.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 5. 1. 1977

Ameriški dolar:	debeli	874.—
	drobni	840.—
Funt šterling		1488.—
Švicarski frank		356,50
Francoski frank		176,40
Belgijski frank		23,90
Nemška marka		371.—
Avstrijski šiling		51,80
Kanadski dolar		845.—
Holandski florint		355.—
Danska krona		148.—
Švedska krona		208.—
Norveška krona		166.—
Drahma:	debeli	19,60
	drobni	19,60
Dinar:	debeli	44.—
	drobni	44.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Darila otrokom invalidov

Zveza vojnih invalidov NOB je včeraj, kot že vsako leto, obdarila otroke invalidov v NOB. Otroke do 12 let so obdarili s paketi v katerih so bile knjige, obleke in slaščice

Mladinska komisija SSk o osimskih sporazumih

Pred dnevi se je sestala mladinska komisija Slovenske skupnosti, ki je razpravljala tudi o ratifikaciji osimskega sporazuma. «Mladinska komisija — je med drugim rečeno v tiskovnem sporočilu, ki so ga objavili po seji — odločno obsoja špekulacije proti potrebni ratifikaciji v parlamentu nedemokratičnih in protislovenskih krogov, ki so se pokazali v prvi luči tudi s fašističnimi izgredi po mestu. Obenem globoko obžaluje dejstvo, da v ratifikacijski zakon niso vnesli popravkov, ki bi zagotovili celotni slovenski manjšini v Italiji globalno zaščito in jamčili, da ekonomski del dogovorov in lokacija predvidene proste cone ne bosta oškodovala manjšinskih interesov in celovitosti etničnega ozemlja. Ta vprašanja so sicer prišla do izraza v resolucijah, ki jih je odobrila poslanska zbornica, vendar je slovenska manjšina upravičeno pričakovala normativna, ne le politična zagotovila,» se zaključuje tiskovno poročilo mladinske komisije SSk.

PROCES BO VERJETNO V DRUGI POLOVICI JUNIJA

Zaključena preiskava o ogabnem umoru priletne ženske v Ulici del Muraglione

Preiskovalni sodnik dr. Giancotti je obtožil 25-letnega Demetria Campola umora in drugih kaznivih dejanj

Preiskovalni sodnik dr. Biagio Giancotti je zaključil preiskavo o enem najbolj ogabnih zločinov, kar jih beleži tržaška kronika v zadnjih letih: o umoru 74-letne Norme Cavallarin vd. Monaro v Ul. Muraglione (pri Sv. Jakobu). Sodnik je namreč sestavil obtožnico in obtožil 25-letnega Demetria Campola umora in drugih kaznivih dejanj. Campolo je v tržaških zaporih že od 21. novembra 1975, ko ga je po naključju odkril polkovnik Morandini (leteči oddelek tržaške kvesture).

24. februarja 1974 je v majhni in revni hišici neznanec zaklal Cavallarinovo in izginil brez sledu. Policija je tavala v temi 21 mesecev, kajti na kraju zločina ni bilo nobenih indicev, prav tako pa ni bilo mogoče ugotoviti vzrokov umora. Vse je bilo tako nenavadno in neobičajno, da preiskovalci niso vedeli, kje naj se lotijo dela. Marešalo Furlan se je tri mesece ukvarjal izključno s tem primerom, a ni ugotovil popolnoma nič koristnega.

Naključje je hotelo, da je neka lahkoživka iz Ul. Molino a vento prosila polkovnika Morandinija, naj bo za botra pri birmi njenemu paralitičnemu vnuku, nezakonskemu sinu njene hčere. Po slovesnosti sta mu ženski omenili, da večkrat zahaja k njima neki mladenič iz Ul. del Bosco, dolgolasec, srednje postave, po rodu južnjak, ki slabo govori tržaško narečje. Opis se je ujemal z edinim podatkom, s katerim je razpolagala policija o morilcu iz Ul. Muraglione. Posredovala ga je neka priča, ki je videla dolgolasca srednje postave, ki je na dan umora okoli 19. ure stopil iz hiše zločina. Polk. Morandini pa je postal pozoren še na eno dejstvo: mladenič — kasneje so ugotovili, da gre za Campola — je na poti iz svojega stanovanja k omenjeni lahkoživki moral prav mimo hiše Cavallarinove. Prav tako pomembno je bilo tudi dejstvo, da sta ženski zaupali polkovniku, da sta zaskrbljeni, ker gre mladenič raje v posteljo z materjo kot s hčerjo. Na truplu Cavallarinove pa so bili vidni znaki posilstva.

Policija je Campola res aretirala in mladenič je po dolgem zaslišavanju, ki je trajalo približno 10 ur, priznal. Navedel je tudi nekatere okoliščine, ki so bile zanj usodne. Med temi je naslov čistilnice, kamor je nesel okrvavljeno obleko (in lastnica čistilnice ga je prepoznala za človeka, ki ji je prinesel okrvavljeno obleko rekoč, da je padel z vespe), na obleki, ki jo je policija zaplenila, pa so še vidni madeži krvi. Na osnovi priznanja (ki ga je Campolo kasneje preklical) je policija odkrila še druge dokaze, ki so bili za mladeniča usodni in ki so prepričali preiskovalce o njegovi krivdi.

Po rekonstrukciji preiskovalnega sodnika naj bi se bili dogodki odvijali nekako tako. V izredno mrzli zimski noči je Campola zazeblo in spomnil se je na Cavallarinovo, ki ga je pred časom povabila k sebi. Našel jo je v nekem baru v Istrski ulici in ji sledil na dom. Nista šla skupaj, ker ženska ni hotela, da bi sosedi videli, da ima gosta. Cavallarinova je pripravila nekaj hrane, povečerjala sta, nato pa sta šla v spalnico. Kot kaže je ženska sprva pristala na spolne odnose, vendar jih je kmalu nato zavrnila. Campolo upiranja ni sprejel in ji je najprej nekajkrat zagrozil, nato jo je pretepel s pestmi, končno pa jo je dvakrat zabodel z nožem v usta. Iz stanovanja je ukradel 10 tisoč lir in zavojček cigaret, odšel, zaklenil vrata za seboj in kasneje odvrgel ključ.

Med preiskavo je Campolo poslal državnemu pravdniku pismo (napisal ga je neki drugi kaznjenec, ker je Campolo nepismen), v katerem trdi, da so preiskovalci izsilili iz njega to priznanje in obtožuje agente letečega oddelka tržaške kvesture, da so mu pripisali neresnične izjave. Vendar pa sodnik ni vzel v poštev tega pisma, ker so medtem preiskovalci našli dodatne dokaze o mladeničevi krivdi.

Preiskovalni sodnik je odredil tudi sodni psihiatrični pregled v kriminalistični umobolnici, kjer pa so ugotovili, da je Campolo umsko popolnoma zdrav.

Na osnovi vseh dokazov in izvidov je dr. Giancotti obtožil Campola umora, oskrunjenja trupla (Cavallarinovi je po umoru snel lasuljo in ji s pudrom premazal obraz), poskusa posilstva, tatvine in žalitve agentov letečega oddelka tržaške kvesture. Akti so sedaj na tajništvu tržaškega porotnega sodišča in proces bo verjetno v drugi polovici junija, kajti spored januarskega zasedanja porotnega sodišča je že sestavljen in ga ni mogoče dopolniti, ker so porotniki že izžrebani.

Mali oglasi

NA KRASU najamem hišico ali kmečko poslopje z enoletnim predujmom. Tudi kupim. Tel. 755926.

V 25. letu starosti je preminil naš dragi

WALTER CODRI

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Proseku.

Žalujoči: mama, papa, sestri Eda in Manuela ter drugi sorodniki

Prosek, 6. januarja 1977

Žalovanju se pridružujejo bratranca Maurizio Butul in Michele ter sestrična Majla.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

METODA MAVERJA

Posebna zahvala č.g. župniku, gospe Milki, PD «France Prešeren» ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Družina Maver in Ota, brat, sestra in drugi sorodniki

Boljunec, 6. januarja 1977

V PETEK V VELIKI DVORANI TRŽAŠKE SODNE PALAČE

Temne sence pred slovesnostjo ob otvoritvi sodnega leta 1977

Namesto «obolelega» glavnega državnega pravdnika dr. Pontrellija bo govoril njegov namestnik dr. Cariglia

V petek bodo v veliki dvorani tržaškega prizivnega sodišča z običajno slovesnostjo uradno odprli sodno leto 1977. Osrednja točka otvoritve bo govor glavnega državnega pravdnika, namesto obolelega dr. Pontrellija pa bo govor prebral glavni državni pravobranilec dr. Mario Cariglia.

Prav bolezen glavnega državnega pravdnika dr. Pontrellija je v teh dneh v središču pozornosti v vsej sodni palači. Dokaj nenavadno je namreč, da nekdo 15. decembra napove, da «zaradi močne influence» ne bo mogel prisostvovati slovesnosti 7. januarja, torej dobre tri tedne kasneje.

Kdo je pravzaprav dr. Antonio Pontrelli? Tržaški glavni državni pravdnik je opravljal ta poklic že med drugo svetovno vojno, ko je kot državni tožilec sodišča saloške republike zahteval in dosegel obsodbo na smrt za nekega partizana. Kasneje se je sicer opravičil, da je s tem rešil več življenj, vendar o tem ni dal zadovoljivih podatkov, da bi bilo mogoče njegove izjave preveriti. V povojnih letih je služboval v več italijanskih mestih, med drugim v Milanu, kjer je bil eden izmed voditeljev sodnega pregona proti skupini dijakov, ki so izdajali list «La zanzara». Že lo omiljen članek o spolnosti je tedaj zbodel v oči državno pravdništvo in «Afera zanzara» je več mesecev polnila strani vsedržavnih časopisov.

V Trst je dr. Pontrelli prišel leta 1972. V nekaj več kot treh letih se je stanje v tržaškem sodstvu, ki je bilo že prej znano po svoji reakcionarnosti, še poslabšalo. Tako so se večkrat znašli na zatožni klopi delavci, ki so bili med stavkami obtoženi «cestnega bloka», začela se je prava gonja proti ravnatelju tržaške psihiatrične bolnišnice prof. Basagli in njegovim najtesnejšim sodelavcem, po drugi strani pa so fašisti nemotено rovarili, ne da bi plačali za svoja dejanja. Akti marsikaterega tepističnega pohoda še ležijo v zaprašenih predalih. Med temi je tudi preiskava o bombnem atentatu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, dejavnost nacifašistične celice zloglasne skupine «Avanguardia nazionale», preiskava o najdbi orožja v jami pri Nabrežini, mazanje slovenskih napisov, skrunjenje spomenikov padlim borcem. Tudi resnica o petoveljskem atentatu, pa o tem kasneje. Ko pa so storilce od krili — primer preusmeritve letala v Ronkah — so se ti izmuznili roki pravice in zbežali v tujino.

Nedvomno sta v naši deželi označevala sodno leto 1976 dva procesa: proces proti krvnikoma iz tržaške Rižarne Allersu in Oberhauserju ter prizivna razprava proti osumljencem petoveljskega atentata.

Na tem mestu ne bomo obnavljali pomena, ki ga ima proces proti krvnikom iz Rižarne za nas vse. Nujno pa je, da se zaustavimo pri dveh okoliščinah. Prav med tem procesom je začelo namreč tržaško državno pravdništvo preiskovo o «fojbah». Pri tem je uživalo običajno podporo italijanskega tržaškega dnevnika, ki je pisal o fojbah kot o protiuteži Rižarni, in oboje povezoval v nenavadno zmes, kot da bi ne šlo za dve povsem ločeni preiskavi in kot da bi ne bilo že od vsega začetka jasno, da je preiskava o fojbah brezpredmetna, kajti uvedli so jo že organi ZVU v prvih povojnih letih in zaključila se je z dokončnim sodnim postopkom. Drugi dogodek pa je dodatna preiskava o zločinih proti nemškim častnikom in podčastnikom, ki jo je med procesom uvedel preiskovalni sodnik Serbo. Pričevanje ljubljanskega zgodovinarja dr. Ferenca na tržaškem procesu je namreč nudilo preiskovalnemu sodniku vrsto novih elementov za dodatni proces.

V preiskavo se je vrgel z veliko vnemo, ki pa, kot kaže, ni prijala njegovim nadrejenim in kar čez noč so dr. Serba «povišali» v predsednika sekcije za spore v delovnih odnosih.

Še bolj kot Rižarna pa nedvomno žuli dr. Pontrellija petoveljski proces. Ne toliko proces sam, ki ga je vodil izza kulis, ampak posledice, ki jih je utrpel zaradi tega procesa. Nekateri izmed obtožencev so namreč obtožili preiskovalce, da so pristransko vodili preiskovo. Med temi naj bi bil tudi dr. Pontrelli (preiskavo proti njemu je sicer beneški državni tožilec dr. Fortuna kasneje arhiviral) in verjetno je bil prav to eden izmed razlogov, da je minister za pravosodje Bonifacio zavrnil imenovanje Pontrellija za prvega predsednika tržaškega prizivnega sodišča, ki ga je imel tako rekoč že v žepu. Razočaranje je bilo še toliko večje, ker je vest o imenovanju Pontrellija za predsednika predčasno objavil tržaški italijanski dnevnik.

Povsem nepričakovano je torej ostal dr. Pontrelli na cedilu. V petek bi moral zahtevati od predsednika tržaškega prizivnega sodišča, da uradno odpre sodno leto 1977. V odsotnosti predsednika (naslednika upokojenega dr. Renzija še niso imenovali) bo zasedanju predsedoval namestnik dr. Zumin.

Prav o dr. Zuminu pa se govori kot o enem najbolj perspektivnih kandidatov za Renzijevo nasledstvo, torej za mesto, za katerega je bil določen Pontrelli. V petek pa bi moral Pontrelli zahtevati od Zumina, naj odpre sodno leto. Žal pa (ali morda k sreči) je «zbolel za influenco» in prepustil mesto svojemu namestniku dr. Cariglii.

b.br.

STALIŠČE DRUŽBE LLOYD ADRIATICO

ODMEVI NA ZNATNE PODRAŽITVE ZAVAROVALNIH POLIC V PROMETU

Vodstvo družbe je na včerajšnji tiskovni konferenci ugodno ocenilo vladne ukrepe za zavarovanje

V italijanskem zavarovalnem sistemu je doslej marsikaj krepko škripalo, kot sicer škripa na raznih drugih gospodarskih področjih. V sedanji hudi krizi pa še posebno. Z zakonskim odlokom, ki naj bi preosnoval ta sistem, ter z ministrskim odlokom o novih tarifah za zavarovanje vozil v prometu, smo krenili na pot številnih sprememb. Kakšne bodo te spremembe? Prva sprememba, ki nas takoj vznemiri in o kateri široke množice v teh dneh najbolj razpravljajo, je ta, da bodo nove zavarovalne tarife v povprečju za dvajset odstotkov višje od dosedanjih. Bremena, ki jih bo v prvi vrsti najbolj občutil na svoji koži delavski sloj, se kopičijo tudi na tem področju čeprav novi zakon do določene mere upošteva razlike, kar pomeni, da so tarife višje, oziroma nižje glede na moč motorja pri posameznem zavarovanem vozilu.

O novih tarifah smo že obširno poročali v preteklih dneh. Kako pa so te spremembe sprejele zavarovalne družbe? Včeraj je vodstvo družbe Lloyd Adriatico priredilo tiskovno konferenco, na kateri je obrazložilo svoja stališča. Glavni ravnatelj družbe odv. Zennari je v uvodnem poročilu izrazil zadovoljstvo, da so vladne oblasti v zvezi s tarifami končno sprejele zahteve, ki jih je družba zastavljala že vrsto let.

Družba skratka ugodno ocenjuje nove ukrepe, čeprav je v njih še precej pomanjkljivosti. Kar zadeva spremembe zakona o zavarovanju, je ravnateljstvo družbe mnenja, da predstavljajo obvezna raztegnitev zavarovanja tudi na sopotnike v avtomobilu, povišek maksimal, določitev hitrih rokov za izplačitev škode, večje nadzorstvo nad dohodki oškodovanih oseb itd. občuten korak naprej, ob katerem se bodo izboljšali pogoji tako za zavarovalnice, kot za zavarovance. Vodstvo Lloyda pa tudi glede teh sprememb poudarja, da rešujejo določene probleme, ki jih je družba pravzaprav do neke mere že rešila, kot dokazuje ugodna zavarovalna formula «4R», ki je od vselej krila tudi sopotnike in določevala ugodne maksimale. Ravno tako je Lloyd uvedel polico «osebne varnosti», ki predvideva izplačitev škode na osnovi davčne prijave.

Odv. Zennari, kakor tudi podravnatelj družbe dr. Sodaro sta pozitivno ocenila tudi spremembo režima franšiz, ki predvideva do 25 od sto odbitka za zavarovance, ki niso imeli prometnih nesreč.

Največje koristi od tega ukrepa bodo imeli lastniki manjših avtomobilov, ker bodo franšizo plačevali po nižji ceni kot doslej. To spet pomeni, pravijo pri Lloydu, da bo tudi naprej najboljša oblika zavarovanja omenjena polica «4R», medtem ko imata polica «bonus-malus» in polica s popustom določene senčne plati, bodisi da zahtevata višje stroške, bodisi da zaradi skrajno zamotanega mehanizma omogočajo razne špekulacije.

V bistvu je torej zavarovalna družba zadovoljna s spremembami, ki naj bi končno prinesle svežega kisika zatohlemu zavarovalnemu sistemu.

Prispevki

Namesto cvetja na grob prijateljev Vladimira in Egle Babič darujeta Violeta in Marjan Obersnel 20.000 lir za PD I. Grbec iz Škednja.

Namesto cvetja na grob Pepke Antoni daruje družina Draga Sedmaka 5.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob svaka Metoda Maverja daruje Diko iz Boršta 10.000 lir za Dijaško matico 10.000 lir za tiskovni sklad Dela in 10.000 lir za žrtve potresa v Beneški Sloveniji.

V počastitev spomina Albina Rauberja iz Rocola darujeta Angelca in Zvonko Malalan 10.000 lir za Glasbeno matico.

Ob obletnici smrti dragih staršev daruje hči Antonija Štrajn 5.000 lir za PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob Justa Pečarja daruje družina Škabar 5.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

V spomin na Josipo Štranj vd. Kocjančič darujeta Izidor in Bernarda Zobec 5.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

Marica in Mirko Čok darujeta 2.000 lir za PD Prešeren.

Ob 7. obletnici smrti drage none Francke Milkovič in namesto cvetja na grob Metoda Maverja daruje Magda Pečenik 5.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na Metoda Maverja darujeta Laura in Klavdij Kofol 5.000 lir za ŠD Breg.

V počastitev spomina Janka Rebule daruje bratranec Zorko z ženo Danico 5.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Dominika Štreklja darujejo Zmago, Sander, Stana in Mara z družinami 5.000 lir za ŠK Kras in 5.000 lir za PD Rdeča zvezda.

V spomin na Neto Budin darujeta Mara in Ladi 3.000 lir za ŠK Kras.

Namesto novoletnih voščilnic darujeta Marta in Lado Slavec 10.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Džičke Sulčič vd. Laharnar darujejo za vzdrževanje spomenika padlim Križanom v NOB: Kralj Mirko 10.950, moški pevski zbor Vesna 5.000, Oskar Košuta 5.000, Paola Tretjak (Križ 74) 5.000, Ančka in Sonja Bogatec 5.000 in organizatorji pogreba 8.200 lir.

Namesto cvetja na grob Frančke Sedmak por. Tence daruje Josip Sedmak (Križ 234 - Mirko) 5.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Za ŠD Mladina iz Križa daruje družina Verginella (Savica) 5.000 lir.

V spomin na pok. Dominika Štreklja daruje družina Pirc - Černic 10.000 lir za pomoč potresencem v Beneški Sloveniji.

V počastitev spomina Danile Johnson darujeta Angel in Lojzka Salvi 10.000 lir za ŠD Breg.

V spomin Alojzije Laharnar darujeta Marica in Bogomir Sirk 5.000 lir za ŠD Mladina.

17. JANUARJA OBČINSKA SEJA V GORICI

RAZPRAVA O NAČRTU AVTOPORTA IN ZEMLJIŠČU ZA ŠPORTNO HALO

Konec meseca poteče rok za plačilo pristojbine na reklame in za prevzem pasjih znamkic

Storitve v tovorni postaji (avtoportu) in športna hala bosta na dnevnem redu prihodnje seje občinskega sveta v Gorici, ki jo za ponedeljek, 17. januarja, sklicuje občinski odbor. S to sejo se začenja novo zasedanje delovanja občinskega sveta v Gorici, prvega v novem letu. Svetovalci bodo na tej seji preučili načrt projekcijskega biroja TEKNE iz Milana o tovorni postaji, ki sodi v okvir načrta proizvodnih zmogljivosti (PIP). Kakor je znano, bodo tovorno postajo zgradili v Jeromitišču, torej v neposredni bližini mednarodnega mejnega prehoda Štandrež - Vrtojba. V dnevni red te seje so vključili tudi razpravo o podelitvi zemljišča za izgradnjo športne hale.

Odborniki so se nadalje pogovarjali o finančnih zadevah, osebju, javnih delih, zdravstvu, socialni pomoči in anagrafskem uradu.

Goriška občinska uprava sporoča tistim, ki se jih to tiče, da zapade 30. januarja rok za plačilo davka na reklamo in da bodo do 31. januarja razdeljevali na občini znamkice za pse.

Dodajamo, da se pristojbina na reklamo plačuje vnaprej pri davčnem uradu na občini in da se nanaša na javne napise vseh vrst, senčnike, napise na vozilih itd. Uradniki so na voljo za pojasnila. Dodajamo, da se za staro reklamo plačuje samo pristojbina, kdor pa reklamo objavlja na novo, jo spreminja ali povečuje, je dolžan izpolniti prijavo in vnaprej plačati pristojbino. Prijavo je dolžan izpolniti tudi tisti, ki je prenehal reklamizirati, ker se bo s tem izognil plačilu za leto 1977.

Prof. Milko Rener novi ravnatelj gimnazije-liceja

Novi ravnatelj slovenske gimnazije - liceja v Gorici je profesor Milko Rener. Nasledil je ravnatelja Tomažiča, ki je s koncem lanskega leta odšel v pokoj. Profesor Rener bo poleg ravnateljskih poslov do konca šolskega leta poučeval svoje predmete, latinščino, grščino in umetnostno zgodovino.

Urniki trgovin in bencinskih črpalk

Danes so v Gorici vse trgovine zaprte. V jutranjih urah so odprte le pekarne in mlekarne ter dežurne cvetličarne. Zaprti so tudi frizerski saloni in brivnice.

Avtobusi občinskega mestnega podjetja ter pokrajinskega prevoznega podjetja bodo danes vozili po običajnem prazničnem voznem redu.

Na Goriškem so danes dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA: Esso, Ul. Aquileia; Total, Trg Municipio; Mach, Ul. Lungo Isonzo Argentina; IP, Ul. Manzano; Esso, Tržaška cesta.

TRŽIČ: Agip, Ul. Valentinis; Total, Drevored San Marco; IP, Ul. 4. novembra.

FOLJAN: Mach, Ulica Terza Armata.

KRMIN: Esso, Drevored Venezia Giulia.

GRADIŠČE: Esso, Trg Unità.

ŠTARANCAN: Chevron, glavni trg.

ŠKOCJAN OB SOČI: Esso, Trg svobode.

MEDEJA: črpalka na državni cesti št. 305.

KOPRIVNO: Total, Ulica Verdi.

FARA OB SOČI: Chevron, Ulica Gorizia.

V torek, 4. januarja, je dopolnil 46 let Anton Peršolja iz Podgore — predsednik prosvetnega društva Andrej Paglavec, včeraj pa je slavil 50. rojstni dan Edi Maligoj, predsednik krajevnega sveta za Podgoro.

Obema čestitajo člani domačega prosvetnega društva in člani VZPI - ANPI ter jima kličejo še na mnoga leta!

Vpisovanje za **izlet** Primorskega dnevnika po Jugoslaviji za naročnike in čitatelje na **Goriškem** se začne jutri, 7. t.m., ob 20.30 v prostorih uredništva v Ul. 24. Maggio 1

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU, SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI in ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

GOSTOVANJE LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Svetlana Makarovič

SOVICA OKA

Režija in obnova predstave — Matjaž Loboda
Osnutki za lutke in sceno — Jaka Judnič
Pesmi uglasbila — Svetlana Makarovič
Glasbena oprema in priredba — Franci Ogrizek
Izvedba lutk — Janko Štefe, Beca Štupnik
Izvedba kostumov — Vojko Štuhec
Tehnično vodstvo — Salko Bašič, Ciril Jagodic

V ponedeljek, 10. januarja, ob 9.30 in 11.30 v Katoliškem domu v GORICI

JUTRI ZVEČER OB 20.30 NA SEDEŽU MKG

V Mladinskem krožku predavanje o pomenu osimskih sporazumov

Predaval bo dr. Karel Šiškovič iz Trsta, ravnatelj SLORI

Poslanska zbornica je pred nekaj tedni z ogromno večino glasov izglasovala zakon o ratifikaciji osimskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo. Isti zakon bo moral sedaj odobriti še senat (kar je tudi predvideno), da bodo sporazumi končno stopili v veljavo.

Okoli tega vprašanja se je v zadnjih časih veliko govorilo, še posebno v tednih pred izglasovanjem zakona v poslanski zbornici. Tržaška desnica, ob podpori radikalcev, je sprožila ogorčen boj proti sporazumom v Osimu in s pobiranjem podpisov skušala ovirati ratifikacijo sporazumov samih. Desničarjem pa se je postavila po robu vsa demokratična in protifašistična Italija, ki je videla v odobritvi zakona o ratifikaciji korak k zbliževanju dveh narodov ter prispevek za stvarno gospodarsko sodelovanje.

Sporazumi v Osimu so brez dvoma odločilnega pomena za našo narodnostno skupnost, ki že trideset let pričakuje uresničitev določil italijanske ustave glede pravic do narodnostnih skupin. Zaradi tega je goriški Mladinski krožek smatral za potrebno, da letošnjo predavalno sezono prične prav z večerom, na katerem se bodo dotaknili te zanimive teme. O tem vprašanju bo jutri zvečer ob 20.30 v prostorih MKG, Svetogorska cesta 84, govoril dr. Karel Šiškovič, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu.

Med delovanje rekreacijskega odseka MKG naj omenimo uspešno silvestrovanje, ki ga je pripravil ob sodelovanju mladinskega odseka PD Oton Župančič iz Štandreža.

Silvestrovanje si je mladina pripravila v prostorih Slovenskega dijaškega doma, kjer se je zbralo lepo število mladincev, ne samo iz Gorice in Štandreža, ampak tudi iz vseh drugih slovenskih vasi na Goriškem. Pričakovanje novega leta prav gotovo ni bilo dolgočasno, saj so imeli prisotni pred seboj dobro obložene mize, med enim prigrizkom in drugim pa so zaplesali ob zvoku narodne in moderne glasbe. Družba se je večala in veselje se je stopnjevalo, dokler se ni nekaj trenutkov pred polnočjo prekinila glasba in je napovedovalec pričel s štetjem poslednjih sekund leta, ki se je iztekalo: «...5 ...4 ...3 ...2 ...1 ...0» Prišel je na vrsto običajni novoletni obred: zameški s steklenic penečega vina so leteli v zrak, sledila so si voščila, vsemu temu pa se je pridružila še velika torta, tako da so se morali vsi prisotni pošteno potruditi preden so jo pospravili. Ples in zabava sta se nato nadaljevala še pozno v noč, dokler se ni vesela družina razšla.

USPEH IZUMITELJA IZ SOVODENJ

Bogdan Butkovič je v nekaj letih prijavil pri patentnem uradu kar tri svoje iznajdbe

Poleg rednega dela in družinskih obveznosti še dovolj časa za slikanje, delovanje pri Kraških krtih in izumiteljsko dejavnost - Varovalno zavoro bodo izdelovali v Sloveniji - Načrti za izkoriščanje sončne energije

Z Bogdanom Butkovičem se poznava že nekaj let. Od takrat, ko so zaživeli Kraški krti, ki so se z velikim navdušenjem lotili raziskovanja podzemlja na goriškem Krasu. Z jamarstvom pa je tesno povezano tudi Bogdanovo izumiteljstvo, saj se je prav pri spuščanju v jame pokazala potreba po primerni napravi, ki bi zagotovila večjo varnost raziskovalcem podzemlja, uporabljali pa bi jo tudi plezalci v stenah. V začetku decembra lani je Bogdan prikazal posebni komisiji Planinske zveze Slovenije in nekaterim članom alpinističnega odseka planinskega društva Kamnik delovanje svoje s patentom zaščitene varnostne zavore. Na Žagani peči, v Kamniški Bistrici so napravo tudi preizkusili in to vsestransko, za dviganje, spuščanje, v kombinaciji z žimarji, za spust po vrvi, pri dinamičnem varovanju itd. «Zavora se je v vseh primerih izkazala kot odlična, boljša od vseh dosedanjih, čeprav je bil na razpolago le prototip, ki bi ga lahko izboljšali, predvsem pa zmanjšali težo», je o dogodku poročalo «Delo» 9. decembra 1976. Zdaj ostaja odprto samo vprašanje, kdo bo napravo izdelval. Bogdanova želja je, da bi jo izdelovali v Jugoslaviji, čeprav se za zadevo zanimajo številna italijanska in tudi francoska podjetja.

Pred prazniki sem se oglasil pri 26-letnem izumitelju iz Sovodenj. Beseda je dala besedo in kmalu sva se pogovarjala še o slikanju, jamarstvu in drugih konjičkih, s katerimi se Bogdan ukvarja poleg rednega dela in družinskih obveznosti.

«Pri spuščanju v brezna sem ugotovil, da ima naša skupina precej pomanjkljivo opremo, kar se tiče varnosti. Tako se je porodila misel, da bi izdelal zanesljivo in vsestransko uporabljivo napravo za varovanje. Od prvotne zamisli je poteklo še precej časa, da smo lahko začeli preizkušati prototip varnostne zavore. Marsikaj je bilo treba namreč spremeniti, popraviti, izboljšati. Končno pa smo le dobili napravo, ki je v glavnem ustrezala prvotni zamisli. Z jamarji smo jo potem dalj časa vsestransko preizkušali in ugotavljali njeno uporabnost. Zato sem se kasneje tudi odločil za registracijo pri patentnem uradu. Kasneje sem zavoro prikazal tudi na dveh srečanjih jamarjev v Italiji in Franciji. O moji iznajdbi je poročala tudi italijanska televizija. Kmalu so začela prihajati tudi pisma in ponudbe raznih podjetij».

Teh pisem se je v nekaj letih nabralo za zajeten sveženj. Bogdan pa se ni ustavil. Prototip varnostne zavore je v mnogočem izboljšal, predvsem pa poenostavil. Takega je v decembru prikazal strokovnjakom Planinske zveze Slovenije v Kamniški Bistrici.

Z izumiteljstvom se je Bogdan začel ukvarjati še kot «mulc». Prva iznajdba je bilo doma izdelano vretence za ribiško palico. Denarja za take nepotrebne stvari seveda takrat ni bilo, pa se je fant znašel. S kolesa je snel star dinamo, ga predelal in namestil na palico, s katero se je potem še nekaj let potikal po bregu Vipave. Dokler je bilo še kaj rib.

Pred leti, ko sva se prvič srečala, je bil Bogdan zaposlen kot pleskar. Pri tem delu pa ni dolgo vzdržal. Vleklo ga je med mehanike in danes skrbi za stroje v podgorski predilnici, vendar že spet razmišlja, da bi si poiskal kaj drugega. «O teh strojih zdaj vem že vse», je dejal medtem, ko mi je nalival kozarec belega, ki ga je pridelal na domačem vrtu

Pred kratkim je na patentnem uradu registriral novo iznajdbo — ploščo za izkoriščanje sončne energije. S to preprosto (in sorazmerno poceni) napravo je mogoče prihraniti tudi do 60 odstotkov stroškov za pridobivanje tople vode za potrebe gospodinjstva. Ne gre samo za teoretične izračune. Na Bogdanovem domu dve taki plošči že grejeta (poskusno) vodo v bojlerju za kopalnico. Gre za koristno iznajdbo prav v trenutku hude energetske stiske. Pri tem pa ne gre zanemariti dejstva, da bi izdelovaje takih plošč na industrijski podlagi stalo le nekaj deset tisoč lir na kvadratni meter. Bogdanova plošča pa ima nekaj prednosti pred drugimi podobnimi iznajdbami za izkoriščanje sončnih žarkov: cenena izdelava in vsaj 5 odstotkov boljše izkoriščanje sončne energije.

Trenutno se Bogdan ukvarja z zelo zahtevno zadevo, kako bi sončno energijo izkoristil tudi za ogrevanje stanovanj in industrijskih prostorov.

«Ključ za rešitev tega tako pomembnega vprašanja je v skladiščenju in hranjenju zbrane energije», mi je dejal preden sva prešla na dejavnost Kraških krtov, kjer je Bogdan eden izmed najbolj delavnih članov.

«Jamarstvo je zame šport, istočasno pa možnost spoznavanja prirodoslovnih ved ter seveda družbeno udejstvovanje».

Poleg rednega dela, družinskih obveznosti (je oče štiriletne deklice), sodelovanja pri jamarjih, raziskovalne in izumiteljske dejavnosti, pa mu vendar ostane še zmeraj nekaj časa za slikanje. Tudi na tem področju je ubral svojo pot in razvil posebno tehniko. Pred leti pa je v domači hiši odprl celo galerijo.

Resnici na ljubo moram povedati, da je Butkovič pravi samouk, saj ima za sabo le obvezno nižjo srednjo šolo. Vse znanje si je pridobil v vsakodnevnem izpopolnjevanju in študiranju strokovne literature, za kar porabi precej denarja. Draga pa je tudi registracija pri patentnem uradu, saj je za to zapravil do zdaj že preko milijona lir.

Zdaj razmišlja, da bi tudi njegov zadnji patent - ploščo za izkoriščanje sončne energije, ponudil v izdelovanje jugoslovanskemu podjetju, ki bi za to stvar pokazalo dovolj zanimanja, še preden bi se začel karkoli meniti z italijanskimi ponudniki. «Zakaj ne bi imeli od tega koristi predvsem Slovenci, Jugoslovani. Gre pa tudi za vprašanje poimenovanja, posebno pri varnostni zavori. Kdove kakšno trgovsko ime bi nataknil moji iznajdbi italijanski ali francoski tovarnar. Prav gotovo ne bi bila to Butkovičeva zavora ali kaj podobnega!»

No prav glede zavore izgleda da so stvari le šle z mrtve točke. Strokovnjaki Planinske zveze Slovenije so že stopili v stik z begunjskim Elanom ter z Verigo iz Lesc. Mogoče ne bi bilo napak obrniti se tudi na drugi konec Slovenije. Morda bi se za izdelovanje odločili tudi v Kovaški industriji v Žrečah! Bogdan vsekakor računa, da se bo našlo slovensko podjetje, ki bo znalo izkoristiti enkratno priložnost, čeprav ne izključuje, da se bo njegova zavora čez leto ali dve morda pojavila v slovenskih trgovinah z oznako Made in Italy ali Made in France.

Kino

Gorica

VERDI 15.15—22.00 «Quelle strane occasioni». N. Manfredi, A. Sordi, P. Villaggio, S. Sandrelli. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 15.15—22.00 «Safari express». G. Gemma in U. Andress. Barvni film.

MODERNISSIMO 14.40—22.00 «Watermass e i vampiri dello spazio». Barvni film.

CENTRALE 15.00—21.30 «Agente 007, l'uomo dalla pistola d'oro». J. Bond in C. Lee. Barvni film.

VITTORIA 15.00—22.00 «Una bella governante di colore». R. Montagnani in I. Pellegrini. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 «Da mezzogiorno alle tre». Barvni film.

PRINCIPE 14.00—22.00 «I carnivori venuti dalla savana».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Človek iz Avstralije» ameriški film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Ognjeni obračun» ameriški film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Avanture štirih mušketirjev I. del» francoski film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa San Giusto, Corzo Italia 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna «Alla Salute» Ul. Cosulich 117, telefon 72480.

NA POBUDO CENTRA ZA UPORABO RAZISKAV CRAD

V Vidmu seminar o slovenskih izkušnjah pri odpravljanju posledic potresa na hišah

Od 17. do 22. januarja bodo v zavodu Malignani v Vidmu slovenski strokovnjaki posredovali svoje znanje odgovornim za obnovo Furlanije

Center za uporabo raziskav in dokumentacijo v Vidmu (CRAD), ki je prevzel skrb za raziskavo in uporabo najboljših sistemov za obnovo porušenih zgradb med potresom, je v skladu s tem svojim namenom izpeljal zanimivo pobudo, ki se je pred časom porodila v stikih s slovenskimi strokovnjaki, ko so priskočili na pomoč, da bi pomagali odpravljati posledice potresa v Beneški Sloveniji. Predstavniki tega centra so se namreč s slovenskimi strokovnjaki dogovorili za nekaj strokovnih predavanj v Vidmu v tednu od 17. do 22. januarja, kjer bodo slovenski strokovnjaki posredovali svoja spoznanja in izkušnje, ki so si jih pridobili v soočanju s silami narave in tudi v organizaciji obnove. S tem v zvezi naj omenimo, da je poleg visokega strokovnega znanja z najbolj prepričljivo govorico «spregovorila» prav tista po prvem potresu obnovljena zgradba, ki je uspešno prestala septembrski potres. Italijanski tisk v Vidmu izrecno navaja ta primer, in se ga poslužuje pri utemeljevanju pobude centra CRAD.

Predavanja bodo v industrijskem zavodu Malignani ter se bodo začela v ponedeljek, 17. januarja. Ta dan sta na sporedu dve predavanji: ob 8.30 bo inž. Ribarič govoril o značilnostih potresa, ob 14.30 pa inž. Tomaževič o posledicah potresa na zgradbah. Naslednji dan bosta inž. Tomaževič in inž. Terčelj govorila o odpornosti zgradb pred potresi. V četrtek, 20. januarja bosta inž. Turnšek in inž. Terčelj poročala predvsem o injektiranju cementne mase v razrahljano obzidje ter o njegovem povezovanju z jeklenimi žicami. Ob tej priložnosti bosta sodelovala tudi inženirja Umek in Vugrinec.

Zadnji dan, to je v soboto, bodo posvetili izključno samo praktičnemu prikazovanju metode injektiranja in povezovanja, metode, ki so jo s pridom uporabljali na potresnih področjih v Sloveniji in jo prenesli tudi v Beneško Slovenijo.

Na seminar, za katerega vlada v Furlaniji veliko zanimanje, so povabili strokovne zbornice, združenja, šole, občinske predstavnike in njihove strokovnjake, da bi jih seznanili s slovenskimi skušnjami pri odpravljanju posledic potresa na hišah in jih uporabili pri svojem delu.

Nekaj dni trajajoče deževje je povzročilo že tudi nekaj škode v stanovanjih. Prizadete so bile zlasti starejše zgradbe. Tako so včeraj malo pred poldne poklicali gasilce v Podgoro, kjer se je v kleti Marije Kožlinove, v Ulici Monte Calvario 34 nabralo precej vode. Gasilci so delali cel popoldan, preden so prostor izsušili. Škode je za približno milijon lir.

Slovenska kulturna društva in **Zveza izseljencev iz Beneške Slovenije** prirejajo v nedeljo, 9. januarja ob 15. uri v gledališču Ristori v Čedadu

DAN EMIGRANTA

Sodelujejo pevski zbori, beneški otroci z recitacijami in Beneško gledališče z dialektalno dramo Izidorja Predana

EMIGRANT

(režija ADRIJAN RUSTJA)

Izseljence bosta pozdravila videmski nadškof msgr. Alfredo Battisti in v imenu kulturnih društev prof. Viljem Černo.

od ponedeljka 3. januarja

Moški loden
~~37.000~~
L. 23.500

Krila
~~17.500~~
L. 11.500

Jopiči
~~19.500~~
L. 11.500

pri OK CORALL
VELIKE PRILIKE
GORICA - Ul. Nizza 2

Jeans platno SKIN Jeans
~~14.500~~
L. 9.500

Moške in ženske majice
~~18.000~~
L. 4.500
L. 9.500

OB KONCU SEZONE

LEONARDO SCIASCIA «I PUGNALATORI» (NAPADALCI)

KNJIGA O ZGODOVINSKEM IN VZNEMIRLJIVEM PRIMERU STRATEGIJE NAPETOSTI IZ LETA 1862

Pisatelj je zgradil delo na podlagi dokumentov javnega tožilca Guida Giacose, ki je sledil preiskavam o atentatih

Pred kratkim je pri založbi «Einaudi» izšla knjiga Leonarda Sciascie «I pugnalatori» (Napadalci). Knjiga govori o krvavem dogodku, ki je 1. oktobra 1862 razburkal življenje v Palermu. Ko knjigo preberemo se nam zazdi, da je napisana danes. Osrednje vprašanje dela je strategija napetosti.

Preden natančneje spregovorimo o knjigi, naj povemo nekaj besed o avtorju. Leonardo Sciascia je eden izmed najbolj angažiranih italijanskih pisateljev. V svojih knjigah opisuje napake in pomanjkljivosti italijanske družbe. Njegova najbolj znana dela so: «A ciascuno il suo», «Il giorno della civetta», v obeh knjigah govori o delovanju mafije. V knjigi «Il contesto» govori o razkrajanju družbe, politične korupcije pa se loti v delu «Todo modo». Znano je tudi njegovo delo «La scomparsa di Majorana». To delo je v bistvu pripomoglo, da je Sciascia napisal knjigo «Napadalci». Pisatelj je rojen leta 1921 na Siciliji, kjer še vedno živi in je zato odličen poznavalec tamkajšnjih razmer.

Preidimo h kratki obnovi knjige «Napadalci», saj nam bo tako jasno, zakaj je delo tako aktualno. V noči 1. oktobra 1862 so neznanci zabodli v različnih krajih mesta Palermo 13 ljudi. Pravih razlogov za zločinska dejanja ni. Policija aretira enega izmed agresorjev in najde v njegovem žepu krvav nož. Mož, ki se je imenoval Angelo D'Angelo prizna, da se je udeležil zločinskega dejanja, priizna tudi, da je bilo vse pripravljeno in da je pri zaroti sodelovalo 12 zločincev. D'Angelo izda ime človeka, ki je zarotnike plačal in imenuje enega izmed najbolj uglednih mož na Siciliji, to je Romualdo Trigona princa Sant'Elie, senatorja kraljevine in kraljevega predstavnika pri uradnih slavnostih. Sodnikom se zdi stvar neverjetna, saj je nemogoče, da bi tako ugleden mož plačal morilce in to brez pravega razloga. Obsodijo na smrt tri napadalce, isti dan pa v mestu neznanci ranijo z nožem še nekaj meščanov. Preiskavo o vsej zadevi vodi javni tožilec Guido Giacosa, ki je na Siciliji komaj tri mesece. Giacosa se prepriča, da je zaroto in napade na meščane res organiziral princ Sant'Elie. Namen princa naj bi bil ustvariti paniko in tako vzbuditi v ljudeh željo po trdi vladi. Namesto piemontske kraljevine naj bi oče. zopet prevzeli v «varstvo» Burbonci. Javni tožilec Giacosa se s pegumom loti preiskave in jo usmeri na pot, ki pelje k razkrinkanju princa in drugih sicilskih mogotcev, vendar ne uspe. Senat brani princa, saj je nemogoče, da bi oseba, ki se ponaša s tolikimi častmi rovarila proti kraljevini. Giacosa se znajde pred nepremostljivimi težavami in se mora princu celo opravičiti, ker je preiskal njegovo stanovanje. Ko vlada vidi, da preiskava vodi k pristašem burbonske stranke, naroči kvestorju naj obtoži še nekaj ljudi, ki so bili priznani voditelji naprednih strank «Partito d'Azione» in «Partito Autonomista». To pa je že teorija o dveh ekstremizmih. Obtožbe proti naprednim strankam naj bi odtehtale sume v burbonsko stranko. Preiskava se teko zatakne in princ Sant'Elia svoj položaj še utrdi. Kljub vsemu javni tožilec Guido Giacosa ne verjame v nedolžnost sicilskega mogotca: kot kraljevi uradnik mora seveda molčati.

Zgodbo je Leonardo Sciascia napisal na podlagi dokumentov javnega tožilca Guida Giacose. Dokumente je hranila njegova pravnukinja Nina Ruffini. Nina Ruffini je odstopila fotokopije pradedovega arhiva in tako omogočila rekonstrukcijo dogodka.

Knjiga Leonarda Sciascie je po svoji vsebini povsem aktualna in nas sili v grenka razmišljanja o italijanski zgodovini. Strategija napetosti in teorija dveh ekstremizmov naj bi bila stara več kot sto let. Mogotci so že od davnega ljudje, ki se jih roka pravice ne sme dotakniti. Pred več kot 100 leti so v Palermu obglavili tri ljudi proti katerim so govorile zelo medle obtožnice; princa Sant'Elie pa se nihče ni dotaknil, čeprav so sodniki zbrali precej dokaznega gradiva, ki je govorilo o njegovi krivdi. Podobne stvari se dogajajo tudi danes. Pri raznih atentatih najdejo morda storilce, vendar imena pravih organizatorjev strategije napetosti težko odkrijejo. Druga resnica je, da strategijo napetosti vodi desnica, danes kot včeraj, vendar se ob rovarjenju desnice pojavijo tudi levičarske ekstremistične skupine. Nekoč so se te skupine imenovale «Partito d'Azione», danes pa «Brigate rosse» in drugače. Naloga teh skupin je, vsaj deloma omiliti krivdo desnice in prikriti sokrivde mogotcev. Zgodovina se stalno spreminja, vendar oblast uporablja tudi stare ukane. Prepričani smo bili, da sta strategija napetosti in teorija dvojnega ekstremizma novosti. Sciascia je s pogumom pogledal v zgodovino in pokazal, da ta novost le ni tako nova; oblasti pač ni treba veliko domišljije. Moč se ne ustraši krvi in ni se je treba bati postave, saj si postavo piše konec koncev sama. Žrtve so največkrat navadni ljudje in tisti, ki iz obupa ali za malo denarja izvršijo krvave ukaze mogotcev.

Mislimo, da bi morala dela, kot so Sciasciovi «Napadalci», najti pot do bralca in odpreti novo okence v zgodovino. V šoli se zgodovino učimo kot nekaj, kar je med resničnostjo in pravljico. Zgodovinski junaki so podobni junakom iz stripov; nobena vojna nobena intriga ne omadežuje njihovega imena. Včasih že najdemo slabega vladarja (Nerona na primer), vendar nam ta služi bolj kot kontrast dobrim voditeljem, skratka pametni vladarji se nam zdijo ob primerjavi s kakim krvoločnežem še boljši. Leonardo Sciascia je s svojo zgodbo napisal zgodovinsko stran, ki se krepko izmakne uradnim šolskim predstavam. Zgodovino pletejo tudi krivice, spletke in kri, borba za oblast večkrat ne pozna človeškosti.

Rudolf Saksida KONCERT

Novost na knjižni polici

DVA ZANIMIVA LEKSIKONA CANKARJEVE ZALOŽBE

Priročni leksikoni so zanimivo čtivo tudi za nestrokovnjake

Ob izrednem sprejemu, ki ga je na Slovenskem doživel Leksikon Cankarjeve založbe se je založba odločila za izdajo raznih priročnih leksikonov, ki obravnavajo pojme iz posameznih strok. Tako je Cankarjeva založba na osnovi leksikalnih izdaj zahodnonemške založbe Herder in na podlagi izkušenj, ki si jih je pridobila ob izdaji prvega slovenskega leksikona, pripravila posebno zbirko Leksikoni Cankarjeve založbe, v kateri naj bi izšli priročni leksikoni posameznih strok. Bistvene značilnosti leksikonov naj bi bile številne. Leksikoni naj bi nudili bralcu predvsem kratko strokovno razlago, čeprav bralec v stroki ni doma. Ta informacija naj bi bila jedrnata in bi vsebovala predvsem temeljne informacije določene stroke. Pojmi naj bi bili razloženi dosledno po leksikalni metodi, dopolnjeni z izvirnimi ilustracijami, preglednicami in grafikoni. Leksikoni posameznih strok naj bi bili med seboj strokovno povezani. Vse izdaje naj bi bile natisnjene v prikupni žepni obliki v trpežni vezavi, da bi bili leksikoni primerni za vsakodnevno uporabo.

Cankarjeva založba ima trenutno v načrtu izdajo štirih leksikonov, ki naj bi zajeli področja biologije, kemije, geografije in fizike. Prva dva leksikona posveče na biologiji in kemiji sta zdaj na knjižnem trgu in sta zaradi svoje zanimive oblike, pa najbrž tudi praktične vsebine takoj ob izidu vzbudila precejšnjo pozornost. Zlasti še, ker tovrstnih leksikalnih izdaj pri nas manjka. Leksikon posvečen biologiji obravnava takorekoč ves živi svet: rastlinstvo, živalstvo in človeka. V njem so zastopane vse stroke, ki se s temi področji podrobneje ukvarjajo, od že tradicionalnih kot so anatomija, fiziologija, biokemija pa do najnovejših kot so n.pr. etologija ali veda o obnašanju živali, molekularna genetika in ekologija. Pojmi so razloženi sodobno, v leksikalni obliki, gesla so zgrajena tako, da jedrnato razložijo bistvene značilnosti nekega pojma, obogatena s primeri, zraven pa jih nazorno dopolnjujejo razne slike in skice. Gradivo so po leksikonu založbe Herder dopolnili slovenski strokovnjaki, kar zagotavlja leksikonu strokovno raven in zanesljivost. Knjiga ima 2100 gesel, 480 ilustracij in preglednic in torej ni posebno obširna. Bo pa zadoščala za razumevanje in spoznavanje osnovnih pojmov te vede. Naj omenimo, da je pri slovenski izdaji sodelovala vrsta naših biologov, strokovno pa je pregledal knjigo Kazimir Tarman, uredila pa jo je Ksenija Dolinar.

Drugi priročni leksikon z naslovom Kemija je podobno urejen. Knjiga sistematično zajema in razlaga gradivo, ki je pomembno za poznavanje tega znanstvenega področja. Zbrani so torej splošni pojmi iz anorganske in organske kemije ter sorodnih strok, biokemije, jedrne fizike, mineralogije itd. Strokovna terminologija v leksikonu sloni na najnovejši slovenski kemijski nomenklaturi, njegovo zanesljivost pa zagotavljajo vidni slovenski strokovnjaki, ki so izbrali in priredili gradivo po Herderjevem istoimenskme leksikonu. Leksikon ne bo dobrodošel priročnik samo tistim, ki se poglobljeno zanimajo za to znanstveno panogo, temveč bo koristen pripomoček pri študiju kemije povsod, kjer se zahteva splošno znanje tega predmeta. Strokovni pregled izdaje je pripravil Andrej Šmalc, sicer pa je pri izdaji sodelovala vrsta slovenskih strokovnjakov. Leksikon je tako vsaj deloma tudi domača izdaja, čeprav je v osnovi prirejen po nemškem leksikonu posvečenem kemiji. Vseh gesel je 2600, ilustracij je 500, vse to pa zadošča za solidno informiranje o pojmih in pojavih s področja kemije in sorodnih strok.

Poleg dveh leksikonov, posvečenih geografiji in fiziki, pripravlja Cankarjeva založba v tej izdaji še leksikone posvečene umetnosti, književnosti, okolju, družboslovju, samoupravljanju in matematiki, tako da bomo v doglednem času dobili vrsto priročnih leksikonov vseh strok. Si. Ru.

Leto 1977 bo posvečeno slikarju Rubensu

Letos bo ena izmed najpomembnejših obletnic na področju kulture: 400-letnica rojstva slikarja Pietra Paula Rubensa (Siegen, 1577, Anversa 1640). Od prihodnjega aprila bodo v raznih evropskih mestih priredili razstave njegovih del. Rubensove razstave bodo na Dunaju, v Londonu, Bruslju, Parizu, v Koelnu, Leningradu in Firencah. V Firencah bodo pripravili veliko razstavo v palači Pitti. Uradno razstavo bodo otvorili v Antwerpnu, kjer je še danes rojstna hiša velikega slikarja. Razstavo bodo otvorili 28. junija in bo odprta do septembra. V Italiji je medtem izšla pri založbi Fratelli Fabbri Editori monografija o velikem slikarju. Uvodni esej monografije preučuje Rubensovo življenje v Italiji. Rubens je namreč na določen način preusmeril svojo umetnost, ko se je srečal z enim izmed največjih mojstrov italijanske renesanse, to je Tiziana.

Prisperajte za
DIJAŠKO MATICO

KAKO BODO LETOS PODELJEVALI FILMSKO PRIZNANJE

«Oskarja» utegne dobiti oporečniški igralec

Žirija bo proglasila uradne kandidate februarja, nagrade pa bodo podelili marca

11. februarja letos bodo v Los Angelesu uradno razglasili kandidate za oskarje, ki jih bodo podelili 28. marca. Oskar je najbolj znana filmska nagrada. Filme nagrajujejo po dveh načelih; prvo je načelo kakovosti, drugo pa načelo komercialne uspešnosti filma. Jasno je, da je oboje večkrat težko usklajevati, saj so navadno umetniško uspeli filmi komercialno manj donosni. Letos se bo žirija znašla pred težavami, saj bo morala verjetno dodeliti nagrado igralcu, ki pripada generaciji oporečnikov, kar seveda ni povsem v skladu z «duhom» oskarja. Eden izmed možnih kandidatov je David Carradine, ki je poznan po svojem antikonformističnem življenju. Drugi kandidat je manj znani igralec Sylvester Stallone, ki se je po manjših vlogah povzpel v sam vrh kinematografije v filmu «Rocky». Oba igralca imata resne možnosti, da dobita visoko priznanje. Nekaj podatkov o igralcih: Carradine je star 39 let, njegov oče je kitarist John Carradine, ki je zaslovel v 30. in 40. letih. Stallone je star 30 let, do sedaj je igral samo stranske vloge in je bil pred filmom «Rocky», kjer prikazuje boksarja, ki skuša postati svetovni prvak težke kategorije, več ali manj neznan.

Možna kandidata za oskarja sta tudi Robert Reedford in Robert De Niro. Robert Reedford naj bi oskarja dobil za svojo vlogo v filmu «Vsi predsednikovi sodelavci». Film prikazuje škandal Watergate, ki je močno razburil ameriško in svetovno javnost. Film govori o obeh novinarjih, ki sta odločno pripomogla, da so škandal odkrili javnosti. Robert De Niro naj bi oskarja dobil za vlogo v filmu «Taxi Driver».

Kandidatinje za oskar, ki določa najboljšo igralko sta Faye Dunaway za film «Network» in Liv Ullmann za film «Face to face». Možno pa je, da se bodo uvrstile med kandidate za nagrado še Talia Shire, sestra znanega režiserja Francis Fords Coppola, ki ima glavno žensko vlogo v filmu «Rocky»; Rita Moreno za vlogo v filmu «The Ritz» in Barbara Streisant za glavno vlogo v filmu «Rodila se je zvezda».

Letošnji oskar naj bi torej potrdil mlajše igralce, to je umetnike, ki so ponovno dvignili umetniško raven ameriške kinematografije. Oskar na ta način le dobiva drugačno vlogo. Namesto velikih zvezdnikov, ki pa igralsko niso veliko pomenili, se uveljavljajo resnični filmski talenti. Filmi, ki smo jih našteli niso samo komercialni proizvodi, ampak imajo že določen umetniški in družbeni pomen. Dejstvo je razveseljivo, saj so bili zvezdniki mitičnega Hollywooda le zlati prah in paša oči revnega občinstva. Tega prahu več ne potrebujemo. Ljudje postajajo zavednejši in ne dajo se preslepiti od razkošnega blišča. Vedno pogosteje se torej dogaja, da so komercialno uspešni filmi tudi umetniško zadovoljivi. Občinstvo na svoj način je vpliva na filmsko produkcijo in to v dobrem smislu.

Koliko poezije berejo v Italiji

Večkrat se vprašujemo, kaj največ ljudje berejo. V Italiji ljudje berejo največ dnevnike in tednike, medtem ko gredo knjige slabše v promet. Pastorki na knjižnem trgu sta poezija in gledališče. Številke so zelo jasne, v Italiji izide letno 20 milijonov izvodov romanov in povesti, pesniških zbirk in dramskih del pa izide 1 milijon in 300 tisoč izvodov. K branju poezije močno pripomorejo razne nagrade. Montale, Nobelov nagrajenec, je pesnik, ki največ proda. Njegova dela izhajajo letno med v 8 do 12 tisoč izvodih. Ko govorimo o nakladi pesniških zbirk, moramo dodati, da izide v Italiji veliko naslovov z zelo majhno naklado. Poleg večjih založb izdajajo pesmi še manjše in zasebniki. Veliki vnemi pesnikov seveda ne odgovarjajo tržne zahteve in zbirke večkrat ne prekoračijo kroga prijateljev in znancev.

Na filmskih platnih

DON SIEGEL:

«The Shootist»

Dona Siegla «The Shootist» (Il pistolero, 1976) je izrecno razmišljanje o filmskem mitu revolveraša. Protagonist je John Wayne, ki je marsikdaj poosebil ta mit: tu ga vidimo starega in ne več nepremagljivega. Tudi v ostalih vlogah nastopajo starejši igralci: Lauren Bacall, James Stewart, John Carradine...

Don Siegel, ki je nedvomno zanimiv avtor, je tu poskusil nekakšno apoteozo hollywoodske nostalgije; kot v njegovih prejšnjih filmih, je tudi tu na prvi pogled reakcionarno stališče filmsko predelano na zanimiv način.

BURT REYNOLDS:

«Gator»

Navadno ne ljubimo filmov, ki pretiravajo v odmaknjenem, parodističnem stališču v odnosu do kakega klasičnega žanra. Priznati pa moramo, da je režiserski prvenec igralca Burta Reynoldsa nekaj več.

«Gator» (Gator, 1976) je nedvomno zabaven film, ki se pa ne norčuje iz akcijske komponente: odmaknjenost je skoraj vedno inteligentna, prikaže nam pa tudi omejenost te značilnosti sedanjega ameriškega filma (n.pr. na koncu, ki predstavlja nekakšno odpoved klasični melodrami, odpoved, ki se mora «po novih pravilih» preobrniti v ironijo). Poleg Burta Reynoldsa, ki je tudi protagonist, nastopajo Laureen Hutton, Jack Weston idr. S. G.

Patronat KZ - INAC svetuje

VPRAŠANJA O POVIŠANJU RAZNIH POKOJNIN

Vpr.: *«Januarja letos bom imela 65 let. Že dvajset let imam minimalno invalidsko pokojnino in pred časom so mi rekli, da bom s 65. letom prejela poseben povišek. Bi mi lahko povedali, kolik bo ta povišek? Še nekaj me zanima: ker se je moja invalidnost zelo povečala in je postala skoraj stoodstotna, imam pravico do posebnega poviška zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja?»*

G. D.

Z novim letom se avtomatično povišajo vsi pokojninski prejemki na osnovi podatkov osrednjega tehničnega urada ISTAT, ki je izračunal, da so se v minulem letu življenjski stroški poprečno dvignili za 13 odstotkov. Vaša minimalna pokojnina podrejenih delavcev se bo zvišala od prejšnjih 66.950 lir na 79.650 lir mesečno, in nič več. Po obstoječih zakonskih določilih vam ne pritiče namreč nobeden izmed dveh poviškov, za katere me vprašujete. Pred leti so res priznali vsem 65-letnikom posebno doklado na pokojnino, kar pa so naknadno odpravili in so sorazmerno precej dvignili višino minimalnih pokojnin. Kar se pa invalidnosti tiče, pride od stotno zmanjšanje možnosti do zaslužka v poštev le pri dodelitvi pokojnine, to pa ni s pokojninskega vidika več pomembno če se možnost do zaslužka, oziroma splošno zdravstveno stanje, še tako poslabša.

Moja želja je, da v bodoče ne bi več povišali pokojnin, ker bi to pomenilo, da bi se cene in življenjski stroški stabilizirali, torej bi ne bilo treba trošiti vedno več denarja za čedalje skromnejše nakupe.

DODATEK K POKOJNINI

Vpr.: *«Obračam se na vas, v upanju, da mi lahko pojasnite moj zadevo, čeprav nisem kmet, temveč delavec v pokoju. Ko sem vložil prošnjo za pokojnino, nisem omenil vojaščine, zato mi je niso upoštevali pri pokojnini. Kako bi izkoristil še tisti dve leti?»*

B. M.

Najprej naj vsem našim bralcem pojasnim, da se Patronat INAC sicer opira na strokovno organizacijo Kmečko zvezo, vendar ima pravico in dolžnost, torej pristojnost, da na področju socialnega varstva in skrbstva rešuje zadeve vseh možnih zavarovancev, tako samostojnih delavcev (kmetov, obrtnikov in trgovcev) kot podrejenih delavcev in vseh ostalih delavskih kategorij.

Kar se vaše pokojnine tiče, boste zaradi vaše pozabljivosti, ker niste priložili vojaškega lista, precej prikrajšani na pokojnini. Služenju vojaškega roka namreč odgovarjajo simbolični prispevki, ki povečajo pokojninsko dobo in bi vam ob dodeltvi pokojnine tisti dve leti «obrodili» kot leta zadnje zaposlitve, ker bi pokojninsko osnovo najugodnejših zadnjih treh let pomnožili z vsemi leti zavarovanja.

Sedaj pa vam preostaja le možnost, da vprašate za dodatek k pokojnini, vendar se vam bo pokojnina le malo povišala, ali celo nič, če je minimalna.

PRIJAVA OLJČNEGA PRIDELKA

Pred koncem tega meseca morajo vsi obdelovalci oljk, ki hočejo vložiti prošnjo za prispevek, prijaviti svoj pridelek na pokrajinsko nadzorništvo za prehrano. Obvezno treba priložiti potrdilo o opravljenem stiskanju oljk za izpolnitev prošenj pa se vsi zainteresiranci lahko obrnejo na Patronat Kmečke zveze INAC.

Na Tržaškem je več dobrih ansamblov, med katere spada tudi ansambel «Praprot», ki ga sestavlja pet kraških fantov. Za silvestrovanje je ansambel uspešno igral v dvorani PD «Igo Gruden» v Nabrežini

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 6. JANUARJA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal

11.00 Maša
12.00 Nabožna oddaja
12.30 ARGUMENTI: Za kulisami
13.00 Oddaja o potrošniških problemih
Vremenska napoved
13.30 DNEVNIK
14.00 TOTO' STORY
Na sporedu so štirje filmi, v katerih igrajo poleg Totòja še Peppino De Filippo, Nino Taranto, Angela Luce, Lidia Martora, Giacomo Furia, Mario Castellani, Vittoria Crispo in Luigi Pavese, in sicer: «La banda degli onesti», «Totò, Peppino e la malafemmina», «Signori si nasce» ter «Tototruffa».
15.45 Med ljudmi iz Furlanije
17.00 *Program za otroke:* Fabio il minimo
TV priredba, nastopajo Enzo Cerusico, Lina Polito, Kabir Bedi, Milena Vukotič, Silvan in Iva Zanicchi.
18.10 Mednarodna parada
19.20 *Jaz in moji trije otroci:* Caseyev škandal
Štirinajska epizoda, igrajo Fred McMurray, William Demarest, Don Grady in drugi.
19.45 ALMANAH
20.00 DNEVNIK
20.40 KDO ?
Zadnja, zaključna nagradna kviz oddaja, ki jo vodi P. Baudo
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Vidim, slišim, govorim
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Na sporedu sta dve risanki in TV film
14.20 NERO WOLFE: «Veleno in sartoria»
V glavnih vlogah Tino Buazzelli in Paolo Ferrari
16.30 Il Piccolo teatro di Milano predstavlja:
«ZGODBA O ZAPUŠČENI PUNČKI»
Neposreden prenos v barvah iz Piccola Scala
18.25 Rubrike DNEVNIKA 2 — Šport
18.45 CHARLIE BROWN ! — risanka
19.10 *Poročenca na robu sveta:*
Filmska reportaža prikazuje življenje nomadskega plemena Kuči, ki se seli proti puščavi Kudoz na rusko-kitajski meji. Pleme ne pozna zakonov in državnosti, preživlja se s prekupčevanjem orožja in mamila in z rejo ovnov. Nomadom je težko slediti, vendar sta ju zakonca Brigitte in Tchekof lahko spremljala na potovanju. Z nomadi sta vzpostavila dobre stike in ti so jima pripravili prazničen poročni obred.
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti študijo
20.40 Trije mušketirji — trinajsto nadaljevanje
20.55 Konstantin Sedykh: «DAURIJA»
Leta 1914 se v kozaški vasi na meji z Daurijo skupina prebivalcev bori proti oblasti. Med njimi je tudi kovač Ulibin, ki je obtožen, da je revolucionar. Njegov sin je zaljubljen v Dauchetko, gostilničarjevo hčerko. Vendar se z njo ne more poročiti, ker so jo namenili bogatemu ženinu.
22.25 Bischofshofen: smučarski skoki
Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
Ljubljana

10.00 - 12.00 TV ŠOLA: Risanka, Vrabec, Ali ste vedeli
15.20 Smučarski skoki, posnetek iz Bischofshofna
17.20 ČAR GOZDA — 1. del filma
18.10 OBZORNIK
18.30 *Čebelica se prehladi* — oddaja Mala čebelica
18.45 Jole, Jole — nadaljevanka
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 ŽE DOBITE ? — humoristična oddaja
20.35 *Izziv kulturi:* Ravne na Koroškem
21.50 Miniature: MEHIŠKE MASKE
Maska je zagotovo eden najbolj pogosto uporabljenih rekvizitov v človekovi zgodovini. Seveda pa nimajo vse maske istega pomena. Iz antičnih časov poznamo z zlatu kovane posmrtne maske, poznejša obdobja pa so pri nekaterih ljudstvih prinesla maske izrazito posvetnega pomena. Prav plemena Južne Amerike so vse do danes ohranila vlogo maske v prvobitni obliki, kot odsev plemenskih karakteristik, rituala. Vsakomur pa predstavljajo maske predvsem preobleko.
22.05 DNEVNIK

Koper — barvna

18.30 Smučarski skoki, Bischofshofen, posnetek
19.55 Otroški kotiček
20.15 DNEVNIK
20.35 DIVJA GRIVA, celovečerni film v barvah.
Igrata Mark Lester in Walter Slezak
22.05 Socializem v svetu, dokumentarna oddaja
22.40 20 minut z... zabavno glasbena oddaja
Lahko noč, otroci!

Zagreb

19.30 DNEVNIK
20.00 Mauritius, zvezda in sijaj Indijskega oceana
20.50 *V registraturi* — TV nadaljevanka
22.00 DNEVNIK
22.20 Spomin na glasbo

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.45, 15.30, 17.0, 19.15 Poročila; 7.25 12.45 Dobro jutro po naše, Tjavdan, Koncert sredi jutra, Od popevke do popevke, Naš posnetek, Glasba po željah; 13.00 - 15.30 Za mlade: Sestanek ob 13., Kulturna beležnica, Z glasbo po svetu, Mladina v zrcalu časa, Glasba na našem valu; 16.00 - 19.00 Kultura in delo: Melodije, Za najmlajše, II. vsedržavni natečaj za pianiste «Cata Monti», Lahka glasba, Pevska revija, Glasbena panorama.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 16.00, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Klavirske skladbe; 10.00 Z nami je . . . ; 10.45 Glasba in nasveti; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Odlomki iz oper; 14.35 Knjižna oddaja; 15.20 Plošče; 16.45 Iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Tribuna mladih; 17.20 «Puščica» z Van Der Graff Generator; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladi izvajalci; 21.00 Slov. skladatelji.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 in 8.40 Kronike; 9.00 in 10.35 Vi in jaz; 11.00 G. Verdi: «Otello»; 12.05 Komu zvonijo zvonovi; 13.30 Ital. plošče; 15.45 in 17.30 NIP; 19.30 Satirična oddaja; 20.05 Glasbena kebana; 22.05 Jazz od A do Ž.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 18.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Zborovska glasba; 10.45 Turistični napotki; 12.10 Zvoki znanih melodij, 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 14.05 Kaj radi poslušajo; 14.40 Mehurčki; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Jezikovni pogovori; 16.00 Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Iz domačega opernega arhiva; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Jožeta Privška; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke in ritmi.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Osebni uspeh vam zagotavlja ugled, kakršnega doslej še niste imeli. Preden sprejmete neko dokončno odločitev, počakajte nekoliko.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Odslej bodo vaše odločitve usmerjali novi elementi. Pripravlja se vam zelo srečno obdobje.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Morda boste primorani sprejeti zelo nevšečen ukrep. Postavite se po robu kritikam, ne da bi pri tem izgubili mirno kri.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Premagati boste morali svojo težnjo po lenarjenju. Sprejmite iskreno ponudbo dobrega prijatelja.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne sprejemajte odgovornih nalog preden se z njimi dobro ne seznanite. Odločili se boste v družbi dobrih prijateljev.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pobude vaših nasprotnikov vam bo do v stalno napoto. Odločilen trenutek za oseben načrt.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Dan ne bo prijeten, vendar boste z vztrajnostjo premagali nekatere resne težave. Spričo izvajanj ohranite vselej kar se da mirno kri.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Z vsemi močmi skušajte obvarovati svoj položaj pred napadi tekmecev. Ne zavračajte sreče, ki se vam ponuja.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ni še nastopil trenutek, da bi lahko tvegali odkrit spopad. Pred prijatelji ne prizadevajte občutljivosti drage osebe.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne ukvarjajte se s preveč ambicioznimi načrti. Ne brigajte se za neutemeljene probleme kljub napetosti, ki vas obkroža.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Z diplomatičnostjo vam bo vendarle uspelo doseči svoj namen. Ne dovolite, da bi na vas vplivali pesimistični elementi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Pazite se pred spopadi s svojimi predstojniki. Neko družinsko vprašanje se bo rešilo po vaših željah.

SMUČARSKI TEK

VČERAJ V BOHINJSKI BISTRICI

TUDI V ŠTAFETNEM TEKU AVSTRIJCI NEDOSEGLJIVI

Presenečenje v jugoslovanskem taboru: druga ekipa boljša od prve - Pri ženskah je zmagala NDR, pri mladincih pa Avstrija

V Bohinjski Bistrici so včeraj zaključili tradicionalno mednarodno tekaško tekmovanje na smučeh z nastopom ekip v štafetnih tekih. Na sporedu so bile tri štafete in sicer v konkurenci članov, članic ter mladincev.

V članski štafeti na progi 3x10 km ni prišlo do presenečenja: tudi v drugem dnevu so se Avstrijci (v postavi J. in W. Vogl ter Grossegger) povzpeli na podij zmagovalcev, medtem ko so slabše od pričakovanega tekli Čehoslovaki. Zelo dobro se je odrezalo italijansko moštvo, ki je osvojilo odlično drugo mesto.

V domačem taboru je pripravila veliko presenečenje 2. jugoslovanska ekipa v postavi Tajnikar, Bešter in Pokljukar, ki je pritekla na cilj v boljšem času kot prvo jugoslovansko moštvo v postavi Jelenc, Jurič in Kalan.

Rezultati štafete članov so bili taki:

1. Avstrija	2.12'23''4
2. Italija	2.13'09''3
3. Poljska	2.13'24''9
4. ČSSR I.	2.14'11''9
5. ČSSR II.	2.16'36''9
6. ZDA	2.17'29''
7. Švica	2.17'34''9
8. Jugoslavija II.	2.24'11''7
9. SZ - NDR	2.24'11''7
10. Jugoslavija I.	2.24'57''3

Če lahko rečemo za štafeto članov, da so posamezne ekipe bile med seboj dokaj ostar boj za najboljše uvrstitve, to ne velja za ženske, saj si je tu vzhodnonemška ekipa (v postavi Nestler, Schreiber in Pechman) priborila zmago z veliko prednostjo.

Rezultati ženskega teka 3x10 km:

1. NDR	2.35'50''
2. SZ	2.41'03''9
3. Francija I.	2.49'05''7
4. Avstrija	2.51'50''5
5. Jugoslavija	2.56'47''4

Jugoslovanke so tekle v postavi Pavlič, Bešter in Kordež.

Med mladinci so (prav tako kot pri članih) slavili zmago Avstrijci. Tudi mladinci so tekli na progi 3x10 km, dosegli pa so te rezultate:

1. Avstrija	2.17'57''9
2. NDR	2.19'22''
3. ČSSR I.	2.27'05''9
4. ČSSR II.	2.27'10''1
5. Jugoslavija I.	2.27'06''
6. Jugoslavija II.	2.32'39''
7. Jugoslavija III.	2.36'37''1

Najboljša jugoslovanska ekipa je tekla v postavi Podlogar, Kordež in Cvajnar.

SMUČANJE

V PFRONTNU

Nadigova boljša od Pröll-Moserjeve

PFRONTEN, 5. — V petek bo v Pfrontnu mednarodno žensko smučarsko tekmovanje v smuku, veljavno za svetovni pokal. Danes so tekmovalke opravile poskusne vožnje in najbolje se je v obeh spustih odrezala Švicarka Nadigova, ki je opravila prvi spust v 1'22''28, drugega pa v 1'22''77. Takoj za njo se je uvrstila Avstrijka Pröll-Moser s časom 1'23''08 in 1'23''. Tretja velika favoritinja, Avstrijka Totschnigova zaradi bolečin v glavi, ki so posledica padca v Oberstaufnu, ni preveč forsirala in je dosegla časa 1'23''75 in 1'25''35.

BRUSELJ, 5. — Belgijski časnikarji so proglasili belgijskega športnika leta atleta Iva Van Dammeja, ki se je pred nekaj dnevi smrtno ponesrečil.

V nedeljo sta se v Dolini v prijateljski nogometni tekmi spoprijela domaci Breg in Gaja s Padrič in iz Gropade. Na tem srečanju je padla prava toča golov. Zmagali so namreč Brežani s 5:2

KOŠARKA

V RAZNIH LIGAH

ZOPET SPREMEMBE

Jadran bo v promocijski ligi igral že v nedeljo zjutraj z Barcolano - Naraščajniki startajo z drugim kolom

Košarkarska zveza je včeraj sporočila, da bo v raznih prvenstvih prišlo do nekaterih sprememb.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Jadranovi košarkarji bi morali igrati šesto kolo promocijskega prvenstva v nedeljo popoldne, ob 14.45, z Barcolano. To tekmo pa bodo odigrali že zjutraj, in to ob 9. uri, v telovadnici v Ulici della Valle.

Za naše košarkarje bo ta nastop dokajšnje važnosti, saj sodi Barcolana med najmočnejše peterke tega prvenstva. Barcolana predvsem uvršča odličnega košarkarja Ceparja, ki je pred leti igral tudi v prvi italijanski ligi.

NARAŠČAJNIKI

Tudi v tem prvenstvu bo v nedeljo prišlo do sprememb. Že danes bi morali namreč odigrati prvo povratno kolo tega prvenstva. Ker pa so danes na sporedu nekatere zaostale tekme, bodo ekipe startale v povratnem delu prvenstva kar z drugim kolom.

NEDELJSKI SPORED (9.1.)

Ricreatori - Breg (11.00, v športni palači)

Don Bosco - Polet (11.15, Istrska ulica)

Ferroviario - Bor (9.30, Miramarski drevored)

DANAŠNJE ZAOSTALE TEKME

Kot smo že najavili, bo danes več zaostalih tekem, v katerih bodo zaposlene tudi slovenske ekipe.

V mladinskem prvenstvu bodo borovci igrali zaostalo srečanje z Don Boscom. Tekma bo ob 11.15, na odprtem igrišču, v Istrski ulici.

Borovi naraščajniki pa bodo zaposleni s Servolano. To srečanje, ki bo v Škednju, se bo pričelo ob 11. uri.

Na Opčinah pa bo slovenski derbi dečkov. Tekma med Poletom in Borom B se bo pričela ob 9.30.

KOŠARKA

V PRVIH ITALIJANSKIH LIGAH

Po sijajnih nedeljskih uspehih Goričani in Tržačani v gosteh

Trenerja Lombardija so zopet izključili za eno kolo - Pagnossin v Milanu

A-1 LIGA

Po nepričakovanem, a povsem zasluženem nedeljskem uspehu z evropskih prvakom Mobilgirgijem bodo danes košarkarji goriškega Pagnossina gostovali v Milanu, kjer se bodo spoprijeli z ekipo Xerox, ki se še vedno bori za vstop v finalni del.

Milančani so v nedeljo nerodno izgubili v Forliju z Jollyjem in s tem so si tudi v dokajšnji meri zapravili možnosti za vstop v finalni del. Varovanci trenerja Guerrierija bodo danes seveda jurišali na zmago. Vsak spodrsljaj bi lahko zanje pomenil dokončno izločenje iz borbe za uvrstitev med najboljšimi šestimi ekipami.

Goričani bi danes lahko domačinom prekrižali račune le če bi vrhunsko zaigrali, to je kot v nedeljo, ko so doma premagali evropskega prvaka.

Derbi kola bo bržkone zopet v Bologni, kjer se bosta spoprijela vodeči Sinudyne in Forst iz Cantuja. Favoriti so seveda varovanci ameriškega trenerja Petersona.

PARI DANAŠNJEGA, 16. KOLA

V MILANU: Xerox - Pagnossin
V CAGLIARIJU: Brill - Alco
V VARESEJU: Mobilgirgi - Canon
V BOLOGNI: Sinudyne - Forst
V VIDMU: Snaidero - Jolly
V RIMU: IBP - Sapori

A-2 LIGA

Tržačani bodo, po sijajni zmagi nad Fernet Tonicom, danes igrali v gosteh. V Firencah se bodo spoprijeli s peterko Roller, ki je trenutno na predzadnjem mestu lestvice.

Pallacanestro iz Trsta bo tokrat nastopil brez svojega trenerja Lombardija, ki je bil zopet izključen zaradi protestov na nedeljski tekmi z Bolonjčani. «Dado» se bo moral čimprej pomiriti, kajti s takim ravnanjem na igrišču bo gotovo v večji meri škodil ekipi kot koristil.

Ne glede na to pa je v današnji tekmi tržaška peterka favorit.

PARI DANAŠNJEGA, 16. KOLA

V FIRENCAH: Roller - Pall. TS
V GENOVI: Emerson - Brina
V MESTRAH: Vidal - Brindisi
V PESARU: Scavolini - Cinzano
V NEAPLJU: Cosatto - Chinam.

ATLETIKA

VZH. BERLIN, 5. — Vzh. Nemka Annelise Erhardt, bivša olimpijska (v Münchnu) in evropska prvakinja ter svetovna rekorderka v teku na 100 m z ovirami se je zaradi poškodbe hrbta umaknila iz aktivnega športa. Stara je 26 let.

KOŠARKA

V TEKMI KADETOV

Šibki Don Bosco podlegel Kontovelu

Kontovel — Don Bosco 89:50 (44:22)

KONTOVEL: Čuk 24, M. Ban 12, Perini 8, Kneipp 10, Trevisan 9, V. Ban, K. Starc 6, I. Starc 12, Prašelj.

DON BOSCO: Suppani, Peretti 5, Caris 6, Papanio 24, Pigo 6, Vascotto 3, Rainis, Scabini 2.

PM: Kontovel 13:40, Don Bosco 4:23. PON: K. Starc, Peretti, M. Ban, Pigo in I. Starc.

SODNIKA: Policastro in Boscolo.

Kontovelci so v nedeljo prepričljivo premagali Don Bosco. Na srečo je bil nasprotnik zelo šibak, kajti domačini so igrali v precej okrnjeni postavi in brez svojega trenerja. Kljub vsemu pa je treba pripomniti, da je kontovelska peterka včasih zaigrala res dobro in je pokazala nekaj lepih akcij. Predvsem v začetku prvega polčasa so Kontovelci navdušili z nekaj lepimi protinapadi. Vse drugo je bilo precej pomanjkljivo, obramba pa je še najbolj šepala. Omembe vredna je predvsem Čukova igra v prvem delu, ko je sam (proti sicer nizkim nasprotnikom) dosegel 22 točk.

I. S.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Mladost remizirala proti ekipi Ronchi

Slabo igrišče je zelo oviralo igro

Mladost — Ronchi 0:0

MLADOST: Ferletič (v 60. min. Todon), Gellini (v 60. min. Faccio), Ulian, Gergolet, Cotić, Barbana, G. Ferfolja, E. Ferfolja (v 60. min. Pivec), K. Ferfolja, Pahor, Zampa.

RONCHI: Zuppichini, B. Šuligoj, Demeio, Boro, Brandolin, Meneazzi, Longo, Dejuri, S. Šuligoj, Filippi, Mininel.

Članska enajsterica doberdobske Mladosti je v nedeljo odigrala prijateljsko srečanje proti enajsterici iz Ronk, ki trenutno zaseda prvo mesto v 1. amaterski ligi. Zaradi spolzkega igrišča, kjer je bilo skoraj nemogoče igrati, se tekma ni odvijala, kakor smo pričakovali. Mladost je odnesla remi, zaslužila pa bi izdatno zmago, saj je imela veliko več priložnosti kakor gostje.

Gostje so igrali dobro na sredini igrišča, ko pa so prišli pred naš kazenski prostor, jih je ustavila obramba, ki je bila tokrat zelo dobro postavljena. Tu sta se izkazala čistilec Barbana in Gergolet, ki sta popolnoma onesposobila srednjega napadalca gostov Sandra Šuligoja. Na strani gostov pa je odlično zaigral polkrilo Dejuri, ki je odlično podajal žogo napadalcem, ki pa je niso znali izkoristiti. V prvem polčasu sta bila najbolj nevarna v vrstah Mladosti v napadu Karel in Gabrijel Ferfolja. Gabrijel je večkrat lepo streljal z glavo v nasprotna vrata, a sreča pa tudi pazljivost vratarja sta preprečila najhujše.

V drugem polčasu je postalo igrišče pravi bazen. Temu primerna je bila tudi igra. V tem delu srečanja je bil najbolj požrtvovalen Karel Ferfolja, ki je ustvaril nekaj zrelih priložnosti za gol. Poslednjih 15 minut se je igra preselila na sredino igrišča in tako se je srečanje končalo neodločeno.

Fabij Gergolet

V 3. AMATERSKI LIGI

Danes na Goriškem dva nastopa naših ekip

V okviru nogometnega prvenstva 3. amaterske lige bodo odigrali danes na Goriškem dve nogometni tekmi, v katerih bosta nastopili tudi naši enajsterici. V Doberdobu bo ob 14.30 Mladost igrala proti Azzurri, ob istem času pa bo v Bračanu ekipa Sovodenj nastopila proti Brazzanesju.

SMUČARSKI SKOKI

Danes v Bischofshofnu

V Bischofshofnu bo danes četrti nastop novoletne skakalne turneje, za katerega vlada v Avstriji veliko zanimanje, zlasti zaradi dvoboja med Dannebergom in Innauerjem.

Med obema se je namreč vnela po zadnjem nastopu huda polemika. Avstrijci obtožujejo vzh. Nemce, da so se ti okoristili z naklonjenostjo sodnikov, vzh. Nemci pa trdijo nasprotno, da so domači merilci «darovali» Innauerju pri zadnjem skoku meter več, kot je v resnici skočil. Današnje tekmovanje bo dokončno pokazalo, kdo med njima je trenutno v boljši formi.

ATLETSKA SEKCIJA ŠZ BOR

BO PRIREDILA V NEDELJO, 9. JANUARJA

DRUŽABNI VEČER

ZA SVOJE ČLANSTVO

Celotni kolektiv se bo zbral ob 16. uri na stadionu «1. maj» v Trstu. Poleg vseh atletinj, atletov in voditeljev so na družabno prireditev povabljeni tudi starši. ■ Srečanje ne bo vsebovalo nobenega strogega sporeda. Pomemben dogodek pa bo nedvomno predvajanje filma «Atletika 1976», ki bo skušal prikazati celotno delovanje atletske sekcije v minuli sezoni.

Sledila bo skromna zakuska.

Novoletna avstrijsko - nemška smučarska skakalna turneja se bliža zaključku in danes bodo imeli v Bischofshofnu, v Avstriji, zadnjega izmed štirih nastopov. Glavna kandidata za končno zmago sta Danneberg in Innauer, odpisan pa ni niti Švicar Steiner, ki je z zaostankom treh točk trenutno na 4. mestu in katerega vidimo na fotografiji med njegovim včerajšnjim treningom v Bischofshofnu

Iz planinskega sveta

Ob planinskem novem letu

Čeprav je le simboličen datum, je vendar novo leto mejnik v delovanju neke aktivnosti, športa ali rekreacijskega udejstvovanja sploh. Novo leto pomeni polaganje računov in uspehov v prejšnji poslovni dobi, pomeni opazovanje razvoja v pozitivnem ali negativnem smislu nekega vsesplošnega pojava ali dejavnosti, v našem primeru planinstva.

Trdimo lahko, da ljudje v zadnjem času raje in več hodijo v gore, kot nekoč. Težko je odgovoriti, kaj je temu vzrok, ne bomo pa zgrešili če trdimo, da je človek v vsakdanjem življenjskem vrvežu začel spoznavati in pravilno ocenjevati pomen narave v psihofizičnem razvoju vsakega posameznika. Človek je začel spoznavati, da je njegovo šibko ravnovesje v veliki meri odvisno od njegovih telesnih dejavnosti na odprtem, skratka od njegovega odnosa do narave.

Začel je pravilno ceniti vrednost daljših sprehodov po gozdu, sopihanja pod težkim nahrbtnikom, mraza in vetra, ki rezko bije po čelu, nadalje prenočevanja pod milim nebom ob spremljavi koncerta nočnih zvokov ter vseh drugih podobnih «težav», ki izvirajo iz pravilnega pojmovanja življenja v naravi. Vendar pa je še daleč čas, ko bodo vsi razumeli, da je le odpoved vsem pretiranim ugodnostim modernega življenja edina možnost, da se spet vzpostavi vsakdanje vsestransko življenjsko ravnovesje.

Pri planinstvu moramo seveda omeniti tudi alpinizem, smučanje in vse ostale stroke, ki so neposredno povezane s hojo po gorah. Pri alpinizmu lahko povemo to, da morda vse bolj sili v pretirano tehnizacijo in tako vedno bolj potiska v stran bistveno postavko plezanja samega: preizkušnjo samega sebe v boju proti naravnim elementom, ne pa najsodobnejših plezalnih naprav. Tudi alpinizem je tako postal nedolžna žrtev napačnega razvoja modernega življenja.

Kar se pa tiče smučanja bi omenili le to, da ta šport res počasi, a vztrajno postaja vedno bolj množičen, vendar pa moramo tu pogledati tudi drugo plat medalje: večina ljudi in staršev z vedno večjo težavo nabavi sebi ali otrokom popolno smučarsko opremo, mnogokrat tudi tako, da odtegne sebi ali družini celo del vsakdanjega obroka hrane ali drugih nujnih prvin. Inflacija in gospodarska kriza sta v zadnjih mesecih še toliko močnejše pritisnili, tako da si ne bo mogel preprost človek niti z največjimi žrtvami več priskrbeti oddih na opojnih belih planjavah. Misliti bo moral le na svoj vsakdanji kruh, kaj šele na zabavo. Ob tem pa velja omeniti, da so smučarska letovišča polna vse bolj izbrane «elite», ki se požvižga na krizo in revščino, ki tlači ljudi nižje v dolini. Razlike pa niso bile še nikdar tako velike...

DUŠAN JELINČIČ

Nogometnih tekem danes ne bo na Tržaškem

Pokrajinska nogometna zveza je sporočila, da vseh zaostalih tekem v 3. amaterski ligi, v prvenstvu kadetov in v vseh mladinskih ligah, ki bi jih morali igrati danes, v četrtek, zaradi slabega vremena ne bo.

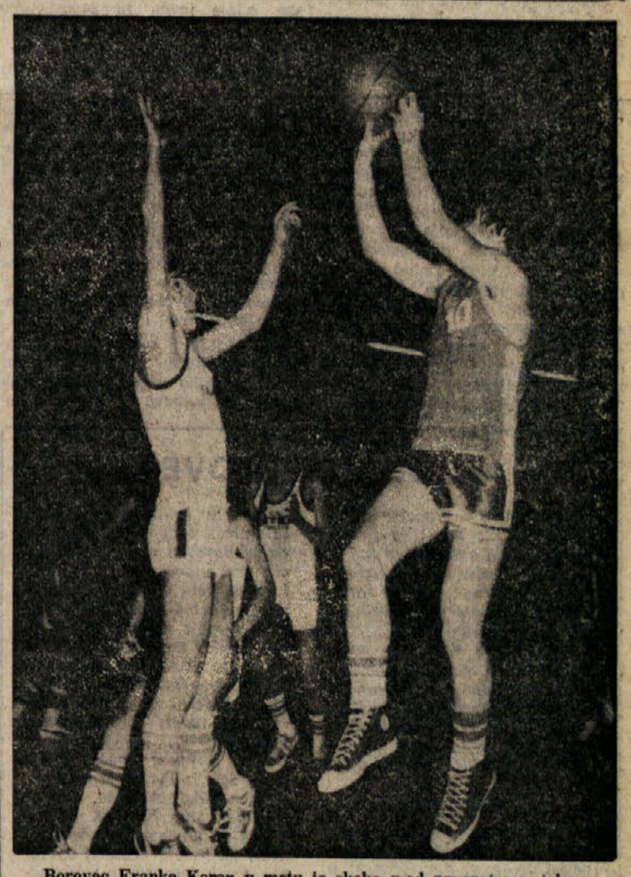

Borovec Franko Koren v metu iz skoka med prvenstveno tekmo kadetov z Interjem 1904

KAREL PRUŠNIK - GAŠPER

Gamsi na plazu

108.

Šli smo. Dolga je bila vrsta.

Stiskal sem zobe in puško, zadrževal solze in buljil v tla. Če bi smeli, bi zdrobili vse. Šli bi z golimi pestmi na tanke. Nihče nas ne bi mogel zadržati...

Ženske, naše kmetice, so jadikovale:

«Ne hodite od tod! Tu ostanite...»

Smrkale so v svoje robce. Motorji pa so brneli. Kolona se je premaknila. Zrli smo na Svinško planino, kjer smo pustili Boja, Poldeta, Jozija in še desetine njih...

Mirko je med pripovedovanjem zastal in tiše dodal:

«Takrat sem si želel, da bi bil skupaj z njimi... z mrtvimi...»

Zamislil sem se nad njihovim pripovedovanjem. Izbojevali smo svobodo, izbojevali smo protifašistično borbo, zanetili upor naprednih ljudi v Avstriji. Vsa dolga leta so bile oči trpečih in tlačenih avstrijskih in slovenskih protifašistov v upanju uprte v partizanske borce. Dvigali smo duha napredka in socialistične misli. Oznanjali smo vero v boljšega človeka, v demokracijo, v socializem.

In vprašal sem se: ali smo po svojih močeh, mi in vsi ti fantje s Svinške planine in naši avstrijski soborci pošteno in požrtvovalno izvršili tisto, kar je terjalo napredno človeštvo od nas? Ali smo morda komu prizadejali krivico? Tudi to se je pripetilo. Toda, prizadevni in delovni kosec v potu obraza med zamahom poškoduje tudi kdaj mlado, nedolžno drevo. Toda v glavnem, če sem tenkovesten, opravili smo svojo dolžnost. Prisluhnili smo o pravem času zgodovinskim dogajanjem, žrtvovali mladost, zdravje in kri in izbojevali bitko za napredek, za delovno ljudstvo, za mir.

Kdo lahko terja kaj več od generacije ljudi, ki je mladost preživela v okovih?!

SNIDENJE

Zdi se mi, da se moram ob koncu z nekaj skromnimi vrsticami oddolžiti še tistim, ki so mi v vsej dolgi borbi tudi dajali poguma in opore.

Julija se je kot blisk razširila po Celovcu novica, da so se vrnili izseljenci.

«Kje so moji?» je treščilo vame in hitel sem po glavnem trgu, ki se je pred kratkim imenoval še Hitlerjev trg, in se smejal kakor da bi bil zmeden.

Našel sem jih v porušenih poslopjih zbombardirane jezuitske vojašnice, ki je bila pod vodstvom angleške okupacijske vojske. Jeza me je grabila. Prerival sem se med stražami, ki so bile sami tuji, neznani, surovi ljudje, razni belogardisti in četniki ter drugi begunci .Tem tujcem sem moral pojasnjevati, da sem bil partizan, da imam med izseljenci svoje ljudi... Moral sem se celo legitimirati. Škripal sem z zobmi in se tresel po vsem životu.

Ali so zato trpeli v izgnanstvu, da jih zdaj stražijo tujci dvomljive preteklosti? Ali so naši izseljenci zaslužili tak sprejem?

Ko sem se slednjič preril skozi labirint umazanih, kamnitih stopnic in skozi neštete mrke straže do zgornjih nadstropij, sem našel drage v umazanih temnih sobah. Stopil sem na stol in jih pozdravil v kratkih stavkih. Besede so se mi s težavo trgale iz ust:

«Dobrodošli, ljubi rojaki... Dobrodošli v domovini s krvjo vaših sinov osvobojeni Koroški...»

Mudilo se mi je, kje so oče, mati, sin? Še nikoli se mi ni tako mudilo. Mater sem našel, kako je sedela na svoji culi, ki je bila podobna ciganski bisagi. Padla sva si v objem in skozi mokre oči sem komaj spoznal njen obraz. Bil je ves ostarel. Nekdaj sivi lasje, so bili čisto beli. Znova sem stisnil njeno glavo na prsa. Skušal sem se nasmehniti skozi solze. Nato sem objel še očeta. Toda kje je Vladimirček?

«Bil je izmučen,» je odvrnila mati, «in pustili smo ga pri teti Marici v Brncih.» Potem pa je odločno dvignila glavo in srdito rekla:

«Veš, Kori, kaj takega pa še ne. V Beljaku so nas ti vragi hoteli peljati nazaj...»

Kadar je mati uporabljala take besede, potem je že moralo biti nekaj strašnega. In res so vsi izseljenci začeli ogorčeno pripovedovati, kako so jih v Beljaku sprejeli surovo, tuje in kako so jih hoteli vrniti nazaj v Nemčijo.

Planil sem na motorno kolo in zdrčal po asfaltni cesti proti Beljaku, da vidim še Vladimirčka, da stisnem k sebi svojega otroka. Dodajal sem plin, da sva bila z motornim kolesom kakor zdivjana žrebca.

Vladimirčka sem našel kot zrelega desetletnega fanta. Na harmoniko mi je zaigral poskočno koračnico, sam pa sem ga gledal in poslušal. In ko je opazil solze v mojih očeh, je možato pripomnil:

«Vsi trije, máma, ati in jaz, smo vedno govorili: če padeš, bomo vsaj vedeli, da si padel za nas...»

KONEC

Od jutri novi podlistek

SREČKO VILHAR - ALBERT KLUN

NARODNOOSVOBODILNI BOJ PRIMORCEV IN ISTRANOV NA SARDINIJI, KORZIKI IN V JUŽNI FRANCIJI

Zgodba o koroških partizanih z naslovom «Gamsi na plazu», ki jo je napisal znani koroški partizanski prvoborec in še danes aktiven narodni borec Karel Prušnik - Gašper, se je iztekla. Prepričani smo, da je bila bralcem všeč in da jim je v teh težkih časih za koroške Slovence pomagala razumeti njihov odločen boj za narodnostne pravice.

Z jutrišnjim dnem začenjamo z novim podlistkom in sicer s prikazom narodnosvobodilnega boja primorskih Slovencev in Istranov na Sardiniji, Korziki in v južni Franciji, ki sta ga pripravila že pokojni Srečko Vilhar in Albert Klun. Ta del polpretekle zgodovine našega naroda je morda še najmanj poznan, ni pa zato prav nič manj pomemben kot pričevanje o izredni narodni zavednosti naših ljudi in o njihovi pripravljenosti na boj za svobodo tudi daleč od domovine, kjer so morali premagati nešteto ovir, da so se lahko vključili v narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov in v njem prispevali svoj velik krvni davek za svobodo.

Obenem bo objava tega gradiva dolžnostna počastitev spomina našega dolgoletnega sodelavca in prijatelja Srečka Vilharja ter priznanje njegovemu sodelavcu Albertu Klunu za veliko in pomembno opravljeno delo na področju zgodovinopisja o prekomorcih.

Uredništvo

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00 letno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 6. januarja 1977

Za SFRJ žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob delavnikih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 12%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

POLICIJA IN KARABINJERJI V TEŽAVAH

ZAENKRAT ŠE BREZUSPEŠEN LOV ZA POBEGLIMI TREVIŠKIMI JETNIKI

Šest beguncev naj bi opazili pri Mantovi in na avtocesti Trst-Benetke, pobrisali pa so jo pred prihodom policije - Potrjena domneva, da je bil beg skrbno pripravljen

TREVISO, 5. — Policija in karabinjerji neumorno nadaljujejo z iskanjem 13 jetnikov, ki so v nedeljo zvečer pobegnili iz treviške kaznilnice, vendar zaenkrat brez uspeha. Vsekakor pa kaže, da se vsaj okoli nekaterih beguncev obroč stiska. To noč so jih namreč opazili šest, tri v Mantovi in tri v Venetu, ob avtocesti Trst - Benetke.

V Mantovi se je okrog 2. ure ustavil pri neki bencinski črpalki moder «beta kupe», v katerem so bile tri osebe. Uslužbenec je v šoferju spoznal enega od pobeglih jetnikov: gre za 22-letnega Vincenza Andrausa po rodu iz Catanie, ki je bil aretiran sredi oktobra zaradi ropov in nedovoljene posesti orožja. Komaj mu je uslužbenec napolnil rezervoar do roba jo je bandit hitro pobrisal.

Podobna je bila usoda uslužbenca bencinske črpalke na avtocesti Trst - Benetke, kjer se je sredi noči ustavil luksuzen avtomobil z evidenčno tablico iz Bologne. Šofer je zahteval, naj mu uslužbenec napolni rezervoar z gorivom, ko pa je opazil, da ga je možakar nekam radovedno motril, jo je urno ucvrl. Policija in karabinjerji, ki jih je uslužbenec črpalke nemudoma obvestil, so postavili cestne bloke in preiskali obsežno območje, vendar pa brez uspeha. Dogodka pa potrjujeta, da pobeglim zapornikom primanjkuje denarja in da vsaj del njih ne more še računati na varno zatočišče.

Vzporedno z lovom za pobeglimi napreduje tudi preiskava, ki jo vodi treviško državno pravdništvo, da bi pojasnilo vse okoliščine bega in odkrilo morebitne krivce. Preiskovalci so danes ugotovili, da so jetniki že dalj časa pripravljali beg. Domnevo potrjuje odkritje žagic, ki so jih begunci sami naredili iz ročajev veder in ki so jih nato pustili v celicah, ko so našli novo pot na prostost. Obenem je bilo ugotovljeno, da so pobegli lahko računali na pomoč še svobodnih pajdašev vsaj glede orožja. Kaže namreč, da je nekdo vrgel zapornikom samokrese kar čez mejni zid.

Davi je odpotoval iz Trevisa namenjen v Rim generalni nadzornik italijanskega kaznilniškega sistema dr. Traversi, ki ga je pravosodni minister Bonifacio zadolžil za upravno preiskavo. V kratkem razgovoru s časnikarji je nadzornik v bistvu potrdil izjavo ravnatelja kaznilnice dr. Severinija, da ustroj zapora in število nadzornikov ne ustrezata potrebam. Dodal je tudi, da osebje ni odgovorno za pobeg.

Medtem ko se po vsem Venetu nadaljuje lov za pobeglimi, na je iz Fossombrona (Pesaro) prišla vest, da so iz tamkajšnjega zapora pobegnili še štirje zaporniki. Zaenkrat ni še znano, če gre za navadne ali politične zločince, gotovo pa je, da se bo ob tej vesti še znatno bolj zaostrila polemika o varnosti italijanskega kaznilniškega sistema. (vt)

SANREMO, 5. — Namestnik državnega pravdnika Poggi je danes dve uri zaslišal rimskega finančnika, 49-letnega podpredsednika zavoda IBI (Istituto Bancario Italiano) Carla Aloisija, ki so ga v četrtek aretirali na meji s Francijo, ker je hotel nesti onstran meje za 2,7 milijarde lir menic. Aloisi je zaprt v Sanremu.

TEHERAN, 5. — Pristaniško mesto Bandar Abbas in okoliška naselja v južnem delu Irana je zajel potres jakosti 5,2 stopinje po Richterju. Več oseb je bilo ranjenih. Škoda na nepremičninah je velika.

STAVKA TISKARSKIH DELAVCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

skarskih delavcev ugotavlja, na koncu, da je «zaradi vsega tega očiten namen založnikov, da ne nadaljujejo s konstruktivno voljo razpravo o pogodbenih zahtevah. Delegacija delavcev in vsedržavno tajništvo sindikata poudarjajo tudi potrebo srečanja z demokratičnimi silami, ki se zanimajo za zakonski osnutek za reformo založništva, in z vsemi družbenimi silami».

Poročilo o prekinitvi pogajanj je izdala tudi vsedržavna federacija založnikov dnevnikov. V njem je rečeno, da je do «prekinitve prišlo pri vprašanju stroškov za sedmo številko. Založniki zahtevajo, da se bistveno zmanjšajo stroški za ohranitev 7. številke, da se preprečijo posledice, ki bi jih ukinitev ponedeljske izdaje imela za zaposlitveno raven».

Poročilo založnikov nadalje ugotavlja, da se «pogajanja povezujejo z izredno težkim obdobjem za založništva dnevnih časopisov in da so založniki pokazali svoj interes za razrešitev nekaterih strukturalnih vprašanj, ki utesnjujejo življenje podjetij in da se zato ta pogajanja s sindikati ne omejujejo zgolj na normativne zahteve in zahteve glede plač, ki so jih sindikati postavili. V tem okviru so imeli posebno mesto poleg vprašanja stroškov za 7. številko tudi problemi, povezani z uvajanjem novih tehnologij.»

Pred razbitjem pogajanj, je nadalje rečeno v poročilu založnikov, so založniki pojasnili svoje stališče o vseh točkah v razpravi. V svojih dokumentih so založniki izjavili svojo pripravljenost v zvezi z zahtevami po srečanju s sindikati o vprašanjih investicij, o skupnih stališčih glede vprašanj vsedržavne proizvodnje surovin za izdelovanje papirja za dnevnike, o postopni ukinitvi načrtovanega in ne priložnostnega nadurnega dela, za ureditev pravice do študija, za postopno poenotenje točk draginjske doklade. Založniki so zavrnili zahtevo sindikatov po zvišanju za tri dni 37 delovnih plačanih dni, ki jih imajo sedaj delavci za počitnice in počitke, so pa nakazali potrebo po novi pogodbeni normativi glede tehnoloških novosti za olajšanje njihovih uvedb in uporabe in za dosego bistvenega izboljšanja produktivnosti v posameznih podjetjih».

Prizor iz predmestja Caltanissette na Siciliji, kjer je zemeljski usad povsem uničil cesto. (telefoto ANSA)

NAJHUJŠI JE POLOŽAJ ŠE VEDNO NA SICILIJI

Več sto ljudi brez strehe zaradi zemeljskih usadov

Milijardna škoda pri Piacenzi - Nevarnost snežnih plazov na Tridentinskem - Velika škoda zaradi povodnji

CALTANISSETTA, 5. — V sicilskih krajih, ki so jih v zadnjih dneh zajeli ali jim grozijo zemeljski usadi, se položaj iz dneva v dan slabša. V Campofrancu (5.000 prebivalcev), ki leži 57 km od Caltanissette, je moralo dvajset družin po nalogu župana zapustiti domove, ker se proti njim grozeče pomika z grča velikanska gmota zemlje in kamenja. Prvi znaki usada so se pokazali sicer že pred kakim mesecem, toda stanje se je nenadoma poslabšalo zaradi močnega deževja poslednjih dni.

Na območju Balateja v samem predmestju Caltanissette bo zaradi usada nemara šel po vodi razvojno-urbanizacijski načrt, po katerem nameravajo zgraditi 1.200 stanovanj. V tem primeru bo treba seveda nov plan, a to bi pomenilo nekajletno zgubo časa. Opoldne si je prizadeto ozemlje ogledala skupina strokovnjakov v spremstvu podnačelnika kabineta ministra za javna dela dr. Gorettija.

Prav tako zaskrbljujoč je položaj v Taormini, kjer se del grča počasi pomika navzdol proti Mazzaroju; tam je baje ena najlepših plaž ob Jonskem morju. Župan je odredil izpraznenje hotela Villabianca in treh stanovanjskih hiš. Širina usada znaša 80 m, razprostira pa se na površini 8.000 kv. m.

V Agrigentu je danes skupina izvedencev obiskala Dolino Templjev, kjer je prav na božični dan zemeljski usad poškodoval znamenito turistično cesto. O zadevi je razpravljal tudi deželni odbor, ki je sprejel tri nujnostne ukrepe. Odobren je bil odlok o ustanovitvi posebne tehniškoznanstvenoupravne komisije, ki bo imela nalogo pripraviti organski načrt za sanacijo prizadetega območja oziroma preprečitev nadaljnjih ujm. Z druge strani bo deželna uprava nakazala potrebna finančna sredstva za gradnjo 50 stanovanj, kamor se bodo vselile družine, ki so zaradi usadov ostale brez doma. Nazadnje bo dežela zahtevala, da se ji v okviru Sklada za Jug nakažejo sredstva za izboljšanje in splošno ureditev vodovodnega omrežja.

O usadih, nevarnosti snežnih plazov, povodnjih, megli in silovitem deževju poročajo iz številnih drugih predelov Italije. Na Tridentinskem Gornjem Poadižju so zaradi nevarnosti snežnih plazov zaprli promet na prelaze Sella, Gardena, Tonale, Rombo, Falzarego, Stelvio, Giovo, Pordoi, Duran, Giau in Fedaja ter nekatere odseke državnih cest 48 bis, 141 in 508.

Iz Piacenze je je prišla vest, da je nedeljski usad, ki je razdejal naselje Oneto di Morfasso v gornjem delu doline Arda, povzročil približno za milijardo lir gmotne škode. Štiri hiše so bile do tal porušene, druge pa tako hudo poškodovane, da niso za nobeno rabo več. Ujma je neposredno prizadela okoli 40 oseb, ki so ostale brez strehe.

V Toskani so prestopile bregove številne reke in poplavile obdelane površine, pa tudi pritlične prostore stanovanjskih poslopij. O podobnih nesrečah prihajajo vesti skoraj iz vseh italijanskih dežel. Omenimo naj le še, da je od zore skoraj popolnoma ustavljen železniški promet med Italijo in Francijo zaradi usada onstran meje. Računajo, da bo promet redno stekel šele v petek. (dg)

POBUDE POLICIJSKIH DELEGATOV PO VSEJ ITALIJI

Odslovitev Fedelija pospešila oblikovanje sindikata policije

Odpuščeni glavni urednik revije «Ordine pubblico» je pred pretorjem branil svoje pravice
Možno je, da bo ustanovljena nova revija za reformo in demokratizacijo policije v Italiji

RIM, 5. — Založnik Camilleri, ki je meni nič tebi nič odslovil glavnega urednika revije za demokratizacijo italijanske policije «Ordine pubblico», Franca Fedelija, verjetno ni pričakoval, da bo s svojim ukrepom prisilil gibanje za sindikat agentov javne varnosti k ostrejšim organizacijskim prijemom.

Prav ob uri, ko je Fedeli stal pred rimskim sodnikom, kateremu se je pritožil zaradi neopravičene odločitve, so namreč v vseh uradih in po komisariatih rimske kvesture začeli sami agenti in častniki deliti formularje s programom «gibanja za reformo in sindikalizacijo policije». V razdeljenih obrazcih so osnovne točke programa gibanja in jih bodo poverjeniki pobrali čez nekaj dni, da bi ugotovili, kolikšno število agentov jim sedaj sledi. Vpisani agenti bodo nato izvolili svoje organe, kar pomeni, da bo tako nastal — še pred reformo — prvi zametek sindikata policijskih agentov, ki se ga zmerne in reakcionarne sile v Italiji tako boje.

Pred tem so, s pomočjo sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL, sklicali pobudniki sindikata tiskovno konferenco. Udeležilo se je je nekaj nad 200 policijskih delegatov in 37 članov začasnega vodstva sindikata. Sindikat policijskih agentov, je pojasnil njihov glasnik Antonio Leoni, nastaja prav v trenutku, ko se parlament in vlada morata odločiti o reformi in posodobitvi policijske službe.

Kaj so pravzaprav temeljne postavke «listine zahtev» gibanja za sindikalizacijo policije? Glavna zahteva je «demilitarizacija», kajti v Italiji je policija vojaški oddelek še izza časov fašizma in je to potrdila prva povojna vlada zaradi izjemnih nalog, toda danes je vojaški značaj policije (ali policij?) nesmisel. V Italiji bi kvečjemu zadostovala ena sama vojaška «veja» policije (karabinjerji), medtem ko bi lahko za javno varnost skrbeli agenti civilnega značaja. Skratka, lahko bi delali, kakor vsi ostali državni uradniki brez peze vojaške discipline.

Nadalje želijo pobudniki demokratizacije policije, naj zares skrbi samo za javno varnost, se pravi za boj s kriminalom in drugimi prekrški. Danes pa je le malenkostno število policistov, ki to delajo. Drugi se ukvarjajo z birokratskimi posli, ki bi jih brez prevelikih težav lahko sprejele občine (izdajanje dovoljenj za javne lokale, potni listi) ali drugi organi državne uprave. Policija potrebuje nadalje resno šolanje, izobrazbo in vežbanje, sicer bo vedno neustrezno «oborožena» za boj s kriminalom.

Končno zahteva gibanje pravico agentov, da se organizirajo na sindikalni ravni in na tak način ščitijo svoje koristi in dostojanstvo pred zlorabami nadrejenih. Sindikat naj bi imel pravico «predstavništva», pač pa bi ne smel oklicevati stavk. To naj bi zakon izrecno prepovedal (in s tem se pobudniki sindikata strinjajo). V primeru spora bi policisti namreč uživali solidarnost drugih delavskih strok in bi te prevzele nase tudi težo boja za njihove pravice.

Razumljivo je, da je prav to trn v peti reakciji. V Italiji je policija prevečkrat služila za zatiranje delavskih bojev, sedaj pa naj bi se med policijo in delavskim gibanjem organiziralo pravo sindikalno zavezništvo.

Ker se je revija «Ordine pubblico» borila predvsem za te cilje, je razumljivo, da je v trenutku, ko se postavlja vprašanje ukrepov vlade in parlamenta prešla reakcija (predvsem znotraj državnega aparata in političnih sil) v ofenzivo. Odstraniti je bilo treba najglasnejšega zagovornika reforme: Franca Fedelija, ki je revijo urejal s svojimi sodelavci. Založnik se je izgovarjal, da Fedeli ni dovolj skrbel za «gospodarski» uspeh» revije in ga odslovil. Fedeli pa trdi (in je to ponovil tudi pred sodniki), da je sam založnik zadnje mesece skušal sabotirati gospodarski del revije. Pred pretorjem pa se je Fedeli skliceval na zakon, ki ščiti uslužbence pred «političnim odpustom». Fedeli je namreč dokazal, da bi ga moral v glavnem uredništvu revije zamenjati bivši socialdemokratski poslanec Costantino Belluscio. Slednji pa je maja 1975 v poslanski zbornici govoril prav proti sindikalizaciji in reformi policije. Kako naj torej zagovarja pravice policijskih agentov?

Kakorkoli že, pretor bo o odslovitvi Fedelija sklepal pojutrišnjem. Medtem pa gibanje za sindikalizacijo policije razmišlja o ustanovitvi nove revije, policiste (teh je bilo skoraj 40 tisoč), ki so bili naročeni na staro revijo «Ordine pubblico» pa poziva, naj odpovejo naročnino in revijo vrnejo.

Medtem na je dnevnik «La repubblica» dal Fedeliju na razpolago svoje stolpce. (st.s.)

NEW DELHI, 5. — Indijski zunanji minister Chavan bo v drugi polovici januarja odpotoval na uradni obisk v Romunijo, kamor ga je povabil minister Macovescu.

VODI JO PREDSEDNIK SKUPŠČINE GLIGOROV

Obisk parlamentarne delegacije SFRJ v Indiji

Istovetnost pogledov na dogodke v svetu - Naloge neuvrščenih

NOVI DELHI, 5. — Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki je pod vodstvom predsednika skupščine Kira Gligorova na obisku v Indiji, je imela danes pogovore z ministroma indijske vlade za zunanje zadeve Čavanom in za finance Subramanijamom. Predstavniki jugoslovanske skupščine so z zunanjim ministrom Čavanom razpravljali o številnih vprašanjih iz mednarodne dejavnosti obeh držav in o dvostranskem sodelovanju. Kot poroča Tanjug, se je tudi tokrat pokazala istovetnost pogledov na dogodke in pojave v svetu, prav tako pa tudi podobnost ciljev v razvoju Jugoslavije in Indije.

V pogovorih so namenili še posebno pozornost pripravam na ministrski sestanek koordinacijskega biroja neuvrščenih držav, ki bo od 22. do 28. marca v Novem Delhiju. Menili so, da je poglavitna naloga tega ministrskega sestanka neuvrščenih, da prouči izvajanje sklepov pete konference v Colombu, analizira mednarodni položaj in oceni sodelovanje neuvrščenih na 31. zasedanju generalne skupščine združenih narodov. Skupno je bilo tudi mnenje, da bi morala dati pečat marčnemu zasedanju koordinacijskega biroja prizadevanja za izvajanje akcijskega programa gospodarskega sodelovanja, ki so ga sprejeli na vrhunski konferenci v Colombu. Pri tem sta se obe strani zavzeli za čimtesnejše gospodarsko sodelovanje med neuvrščenimi državami ter za odkrivanje tistih področij in možnosti, kjer bi se neuvrščeni lahko oprli na lastne sile in se tako otresli odvisnosti razvitih držav.

V pogovorih so indijski in jugoslovanski predstavniki tudi ugotovili določene pozitivne premike pri reševanju dveh ključnih svetovnih problemov — krize na Bližnjem vzhodu in položaja na jugu Afrike, vendar so opozorili, da morajo neuvrščene države tem napovedim dati novo spodbudo s svojimi nadaljnjimi akcijami.

BUENOS AIRES, 5. — Ponoči je bilo v predmestju ubitih nadaljnjih 11 gverilcev, ki so padli pod svinčenkami policistov. Protidemokratična represija Videlovega fašitičnega režima je v zadnjih 36 urah tako zahtevala že 28 žrtev.

«PLANET» ČLOVEK

Kako čudno in protislovno bitje je človek: stopil je že na Luno, pošilja avtomatske postaje, prave bisere sodobne tehnologije, na druge planete našega sončnega sistema, včasih pa pozablja na svoje najbližje okolje in celo nase, na svojo duševnost, ki je dejansko še neraziskan planet, pa čeprav so medicina, genetika in biologija dosegli že tako razvojno stopnjo, da ni daleč dan, ko bo mogoče zgraditi človeka v epruveti.

Vzemimo dva primera, ki sta sicer banalna in vsakdanja, vendar pa ponazarjata to človeško dvojnost. Prvi primer: v Bregenzu (Avstrija) so bili snoči prisiljeni zapreti igralnico, ker je neki bavarski podjetnik pri ruleti dejansko pospravil vse, kar se je pospraviti dalo (odnesel je okrog 190 milijonov, katerim gre prišteti drugih 200 milijonov, ki jih je priigral pred božičem). «Tiger», kot pravijo podjetniku v igralnici, je prispel okrog 22.30 in začel takoj z divjo igro, ki pa se mu je bogato obrestovala: stavil je na vse možne kombinacije in kot običajno maksimalni znesek. Po petih urah «poštenega» dela, je prisilil krupiera k predaji in vnovčil čedno vsotico. Seveda je Bavarca v zadnjih mesecih sreča poljubila vsaj dvakrat na čelo in na obe lici, ni dvoma pa tudi, da je njegov sistem igranja najbrž sad dolgega študija, zagrizenosti in trde volje, da bi na tak način prišel do denarja, ki ga najbrž ima v izobilju že iz drugih virov, saj reveži ne zahajajo v igralnice.

Drugi primer: bančni zavod San Paolo iz Turina je pred nedavnim izdal skromno, vendar zelo zanimivo brošuro. Gre v bistvu za seznam vseh nagrad, ki so jih osvojili lastniki obveznic raznih državnih in poldržavnih ustanov in katerih niso še dvignili: nad tisoč vozil «alfasud L», na stotine vrednotic Interfund in Pacchetti in denarnih nagrad v skupni vrednosti dveh milijard lir. Zanimivo je tudi, da ni še dvignil nagrade v višini sto milijonov lir, izžrebane leta 1973 še neznan lastnik obveznic državnih železnic. In pri vsem tem gre še poudariti, da so tako pozabljivi ljudje varčevalci, ki kupujejo obveznice, ne da bi špekulirali, pač pa zato, da bi varno naložili svoje prihranke.

Sara Domini v rokah mafije?

ALASSIO, 5. — Sara Domini, štiriletna punčka, ki jo je četverica neznanih lopovov ugrabila 30. decembra, ko se je z materjo Franco peljala iz razkošne vile - gradu «Geloso» v mestece zaradi nakupov, naj bi bila v Milanu, ugrabitelji pa naj bi bili iz vrst zloglasne mafije. Zadevni glas se je razširil danes v Savoni in tako postavil na glavo včeraj izneseno domnevo, naj bi člani ugrabiteljske tolpe pripadali «napistom» ali «rdečebrigadistom».

Karabinjerji, policija in državni pravdnik Boccia kajpak vsega tega niso potrdili, pa tudi zanikali ne, kolikor se pač izogibajo časnikarjem. Izjemo pomeni le karabinjerski kapetan Battaglia: dejal je, da je bila odkupnina za izpustitev na srcu bolne Sare baje že plačana (nikakor pa naj ne bi šlo za zahtevani 2 milijardi, temveč za znatno nižjo vsoto).

Edina resnična novost v nadaljevanju preiskave je okoliščina, da so karabinjerji na osnovi pričevanja France Domini sestavili identikit enega od ugrabiteljev, in sicer njihovega šoferja, ki edini ni bil zakrinkan.

Tudi danes so se oglasili nekateri podleži, ki skušajo izkoristiti obup Sarine matere v nizkotne namene. Eden ji je na primer po telefonu zabrusil: «Pripravi 11 milijonov in pošljem ti hčerko!». Sicer pa so preiskovalci dali odklopiti telefonski aparat v vili «Geloso», da bi preprečili nadaljnje ogabnosti. Tudi to naj bi bil dokaz, da je odkupnina že izplačana. (dg)

BEOGRAD, 5. — V beograjskem predmestju je podjetje Hidrogradnja te dni dogradilo 20-nadstropni poslopji, ki bosta lahko kljubovali potresnim sunkom jakosti do 8. stopnje po Mercalijevi lestvici. Stavbi sta bili zgrajeni po novem postopku, kakršnega doslej še niso uporabili nikjer na svetu. Njun odpor proti tresljajem so preizkusili z umetno ustvarjenim potresom izvedenci seizmološkega inštituta v Skoplju, ki velja za najbolje opremljenega v Evropi. V načrtu je gradnja nadaljnjih treh enakih poslopij.

Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
Garbari prodaja zimo
TRST - Ul. Carducci, 23 - tel. 30313 - GORICA - Korzo Italija, 51 - tel. 2687